

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA—JURISPRUDENȚA—LEGISLAȚIUNE—ECONOMIE POLITICĂ—FINANȚE—SOCIOLOGIE

FONDATOR :
ION S. CODREANU
Avocat

DIRECTOR :
DEM. I. DOBRESCU
Primarul Municipiului București

COMITETUL DE REDACȚIE :

Traian Alexandrescu, Decanul Baroului de Ilfov ; **Alexandru Cerban**, Profesor Universitar, Avocat ; **Iosif G. Cohen** Consilier la Consiliul Legislativ, Avocat ; **Gr. Conduratu**, Avocat ; **N. Jac Constantinescu**, Președinte la C. de Apel București ; **E. Cristoforeanu**, Dr. în Drept dela Roma ; Avocat ; **René Demogue**, Profesor la Facultatea de Drept din Paris ; **Vintilă Dongoroz**, Conferențiar universitar, Membru în Consiliul de disciplină al Baroului Ilfov ; **D. Gălășescu-Pyk**, Profesor Universitar, Avocat ; **Alfred Juvara**, Profesor Universitar, Avocat ; **Ștefan Laday**, Președinte la Consiliu legislativ ; **I. Gr. Perieșeanu**, Directorul Bibliotecii Marilor Procese, Avocat ; **Emil Stan Rappaport**, Consilier la Curtea de Casație din Varșovia ; **C. Sipsom**, Profesor Universitar ; **C. A. Stoeanovici**, Conf. univ., Membru al Consiliului Legislativ ; **Gr. L. Trancu-Iași**, fost. Ministru, Avocat ; **Petre Vasilescu**, Profesor Universitar ; **Al. Velescu**, Dr. în Drept, Avocat, **Albert Vahl**, Profesor la Facultatea de Drept din Paris.

SECRETAR DE REDACȚIE :

E. C. Decusară, Dr. în Drept din Paris, Directorul Statisticiei Judiciare

S U M A R

— *Indreptări sociale, și economice*, de Prof. Constantin Sipsom ;

— *Călepa chestiuni în legătură cu modul de călătorie pe căile ferate române a martorilor în procesele penale*, de D. St. Dumitrescu ;

— *Considerațiuni pe marginea art. 12 din legea pt. unificarea unor dispozițiuni referitoare la execuția silită*, de avocatul S. D. Grossu ;

— *În jurul unei jurisprudențe a Casației franceze*, de George Căpitănescu ;

— *Registrele fonciare din Bucovina de Corneliu Gheorghian*, Consilier la Casație, *Recenzie*, de N. Pelin.

JURISPRUDENȚE :

— *Înalta Curte de Casație și Justiție s. II: Casa autonomă a drumurilor cu Strul Gochman*. (Dacă infracțiunile și pedepsele prevăzute de această lege au caracter penal sau fiscal? Caracterul penal. Aplicarea circumstanțelor atenuante. Constituirea instanței) ;

— *Curtea de Apel București s. I: Samuel Teiler cu Soc. de asigurări „Națională”*. (Contracte de asigurare. Incendiu. Acțiune în daune. Apel făcut de societatea de asigurare și de reclamantul dăunat. Dacă societatea părătă urmează a consemna suma la care a fost condamnată spre a i se putea admite în principiu apelul? Art. 51 al. 2 și 3 din legea pt. constituirea și funcționarea întreprinderilor private de asigurări; art. 40 și 41 legea accelerării), cu o *Notă* de D. G. Maxim ;

— *Trib. Ismail: Alexandru Titorov cu Maria Titorov, Prefectura Ismail și Lt. col. T. Frunzescu*. (Poprire. Validare. Până în ce moment poate interveni un nou creditor popritor? Rămânerea sentinței de validare definitivă, indiferent dacă a doua poprire să fi fost anterioară rămânerei definitive a primei. Art. 462 Pr. civ.).

S'a pus sub presă și va apare îndată după promulgarea legii în Editura „Curierul Judiciar”.

LEGEA CONVERSIUNII ADNOTATĂ ȘI COMENTATĂ, cu expunerea de motive, rapoartele dela Camera și Senat, Avizul Consiliului Legislativ, desbaterii parlamentare și comentarii de D-nii: **Sebastian Radovici**, Vice-Președintele Camerii Deputaților, avocat, **E. Cristoforeanu**, Dr. în drept avocat și **Petre Măinescu**, avocat și deputat.

Cu acest număr, distinsul profesor de Drept Civil dela Facultatea de Drept din București, d-l *Constantin Sipsom*, membru în Comitetul nostru de redacție, începe publicarea unor serii de articole cu privire la chestiunile ridicate în revista de anul nou publicată în primul număr și pentru cari chestiuni coloanele *Curierului Judiciar* stau la dispoziția oamenilor de specialitate pentru a le discuta și motiva cât mai pe larg:

INDREPTARI SOCIALE ȘI ECONOMICE

Starea actuală — dureroasă din toate punctele de vedere — a ordinii morale și economice din țară, cere o neîntârziată remediare. Toți o simt și o recunosc; mijloacele însă de îndreptare propuse până acum de ingeniositatea experienței, a oamenilor politici, trebuiesc considerate — fără nedreptate, — ca superficiale și ca insuficiente. Aceasta provine dintr'o greșală de perspectivă, și dintr'o lipsă de tehnică în realizare.

În adevăr, a privi situațiunea — cum o fac cei chemați a dirija — numai din punctul de vedere economic, este o gravă eroare. Problema este, cel puțin atât, de ordin moral cât e de ordin material.

Criza Statului Român nu e atât o criză de producție sau economică, o criză financiară derivată din fenomene de raporturi internaționale, cât e o criză de încredere, decurgând dintr'o prea urmată și vădită neglijență a sentimentului de datorie, față de țară și de interesul general, a celor mai multe din activitățile acelor, care-și arogă însărcinarea de a dirija în Stat și în funcțiunile publice; din o lipsă de scrupule în mijloace, din venalitatea și concușiunea unei părți din organele de acțiune publice și private. Această restabilire, nu se poate face, ca orice reeducațiune,

decât prin exemplaritate, și prin readucerea unei stări sociale în care să se poate cultiva sentimentul corectitudinii. Statul și partidele, sau grupările, trebuie pentru aceasta să aibe, înainte de toate, o politică morală, o politică față de organisme bancare, față de syndicate și de asociațiuni, politică care cuprinde:

1. Pedepsirea aspră, fără șovăire, fără menajare, și fără distincțiune a acelor cari, funcționari publici, funcționari privați — mari sau mici — au abuzat sau abuzează de însărcinarea lor dată, într'un scop de profit personal; a producătorilor, a sindicatelor, a comercianților, a bancherilor și a tuturor profesioniștilor cari au speculat sau speculează, în mod ilicit, naivitățile și slăbiciunile publicului: confiscarea averilor dobândite prin aceste mijloace.

2. Incetarea aceluia spectacol degradant și demoralizator, prin excelență, a impunității vinovaților, mai mult decât atât: a așezării acestora, prin lăsarea în posesia lor a fructelor necinstei, într'o situație de superioritate materială și socială, care le permite de a trece înaintea celor merituoși și a-i sfida.

3. Respectul cuvântului dat în obligații și în contracte, imutabilitatea lor, nimic nefiind mai demoralizant și mai propriu de a face, ca încrederea tuturor să fie pierdută decât acele schimbări, acele jocuri de concesiuni și de reveniri, cari fac să planeze asupra activității țării întregi un renume pernicios de incertitudine și de neseriozitate, exclusiv de afaceri serioase, schimbări și jocuri care au fost întrebuintate de unele partide politice în contra celorlalte, și de toate în detrimentul țării.

4. Indreptarea situațiunii actuale sociale, care să poată caracteriza prin fenomenul pernicios al supremației inferiorităților, situație în care pe baza dominației numărului, iar nu a calității și prin solidaritatea elementelor inferioare, sau nepregătite având în fața lor indiferența, lipsa de coeziune și toleranța elementelor superioare, s'a ajuns la starea care este inversarea și pervertirea tuturor realităților utile, în care, fără a se ține seama de merite, ci numai de un fel de abilitate în a face, fără a considera ierarhia necesară ordinei sociale: cea a vârstei, a experienței, a serviciilor făcute, se dă întâietate meritelor de expediențe, față de valorile reale, celor prea tineri și neexperimentați față cu echilibrul experient al celor în vârstă, inversând și falsificând în detrimentul interesului general, toată așezarea socială prin această desaxată și inconștientă dezordine.

5. Trebuie ca partidele politice să fie organisme de reprezentare a tendințelor, a curentelor și voințelor sociale diferențiate, iar nu asociațiuni de interese grupate pe temeiul unei discipline neraționale împrejurul unui conducător ales sau indicat. Numai în prima formă ele sunt necesare echilibrului vieții politice și publice: grupări sociale, în care fiecare intră sau iese în mod liber, și ai căror membrii sunt uniți, pe baza oricăror păreri sau tendințe în vederea

unei acțiuni politice comune. Partidele trebuie să fie produsul și expresiunea diferitelor curente ale spiritului politic care animă și mișcă viața națională, în cercul legilor.

Altfel, dacă partidele n'au această așezare, și acest scop, ele degenerază în facțiuni, care sunt tot atât de periculoase și de pernicioase pentru Stat, cât de utile sunt partidele.

Trebuie dar ca partidele politice și grupările să se inspire dela un principiu politic, și să urmărească un scop politic, adică devotat binelui general. Un partid, pentru a fi dar demn de acest nume, trebuie să aibă principii politice, program de acțiune diferențiate de celelalte și să subordoneze interesele sale, intereselor Statului. Trebuie deasemenea ca aceste organisme să-și asume responsabilitatea actelor sale. O reformare în acest sens este neapărat cerută pentru partidele politice vechi din țara noastră, — sau ele trebuiesc înlocuite prin noi grupări, formate pe baza acestor idei, căci în starea actuală politică și constituțională nici unul din partidele politice vechi și tradiționale, nu se diferențiază de altul, pe considerații de idei, nici de principii. Toate sunt, în cuvinte, democratice, toate sunt pentru votul general, pentru dreptul de egalitate și pentru nivelare, toate pentru dreptul Statului de a interveni, pentru echilibrarea bugetelor, prin impozite noi, reduceri, sacrificii, nici unul n'are o idee politică constituțională sau economico-financiară, diferențiată sau cel puțin nuanțată de a celorlalți, afară de grupările extreme, utopice sau dezordonate, care nu trebuiesc socotite ca intrând într'un sistem de ordine constituțională.

Apoi toate sunt — fără diferență — de părerea neresponsabilității guvernamentale, ceea ce constituie iarăși o greșală și un pericol comun. Iată punctul de vedere moral, neconsiderat de care trebuie să se ție seamă pentru începerea unei îndreptări.

Nimic nu se va putea face temeinic și serios înăuntrul și pentru recăștigarea încrederii în afară, decât plecând dela această primă așezare morală indispensabilă — căci toate celelalte sunt funcțiuni de ea — și care a fost nesocotită și sdruncinată până aproape până la distrugerea ei.

Dar chiar dacă ne-am mărgini la cercetarea îndreptărilor necesare, din punctul de vedere: material, economic sau financiar, modul de a se procedea la celor cari s'au însărcinat cu această misiune, apare ca lipsit de tehnica necesară, de voința sinceră și de putința de a reuși.

În adevăr concepția simplistă a îndreptării economice și financiare, pe temeiul numai a aceluia program triptic: Reduceri, Impozite, Economii, este cu desăvârșire insuficientă, chiar dacă — ceea ce vom vedea că nu e, — aceste măsuri ar fi luate în mod consequent.

Căci aceste formule nu pot fi decât expediențe

trecătoare în vederea unor îndreptări și echilibrări în fond, a veniturilor și a cheltuelilor Statului, ele nu trebuiesc transformate cum se face la noi în singurul sistem definitiv de administrație a bunului general. Rezultatul acestei erori, este sleirea forțelor productive ale țării prin distrugerea activității, energiei și puțințelor particulare, ceea ce constituie o gravă neprimire.

Când însă reducerile budgetare, impozitele grele, economiile crude, sunt aplicate, aceasta trebuie încă făcută în așa mod, încât să fie o echitabilă analogie între toți, pentru a suporta aceste sarcini. Trebuie într'un cuvânt, ca ele să fie serioase și cinstitute. Reducerile, economiile și impozitele trebuiesc aplicate în mod echivalent tuturor — fără excepție, fără creieri de privilegii prin omisiune în favoarea unora; ele trebuiesc încă socotite în mod judicios, adică acolo unde sunt necesare și unde se poate. Iar impozitele noi nu devin legitime decât atunci când lipsesc alte mijloace de subvenire la necesitățile comune, adică numai după ce s'a recuperat tot ce este datorit sub orice formă Statului, tot ceea ce constituie în patrimoniul defraudatorilor și jefuitorilor avuțiilor publice — notorii și de descoperit — o îmbogățire imorală și nelegitimă.

Acestea fiind condițiile de justificare a măsurilor de reduceri și de impozite, voi arăta, într'un articol viitor, că din nefericire ele nu se găsesc azi îndeplinite la noi.

CONSTANTIN M. SIPSOM

Profesor la Universitatea din București.

Câteva chestiuni în legătură cu modul de călătorie pe căile ferate Române, a martorilor în procesele penale

Dispozițiunile ordinelor circulare ale Ministerului de Justiție cu No. 31.737, din 11 Aprilie 1930 și No. 27.553 din 6 Mai 1930, referitoare la introducerea și administrarea biletelor de călătorie gratuită pe C. F. R. pentru martori, informatori, etc., precum și pentru plata timbrelor postale, au dat naștere cu ocaziunea aplicării lor la mai multe nedumeriri, datorite în primul rând legilor care reglementează instituția cheltuelilor de judecată și despăgubirilor în diferitele regiuni.

În special nedumeririle poartă asupra următoarelor puncte:

I

A. Ordinul Nr. 31.737, din 11 Aprilie 1930 dispune:

„În procesele penale pentru judecarea cărora s'au emis astfel de bilete, părțile vor fi condamnate la restituirea costului acestora.

Iar ordinul Nr. 37.553, din 6 Mai 1930, complectând aceste dispozițiuni adaugă că: *„cheltuelile de transport pe C. F. R., precum și cele privitoare la francarea corespondenței penale, urmează să fie restituite de părți, iar sumele reprezentând quantumul lor, să fie făcute venit la stat (art. 134 din buget).*

Chestiunea nu îmbracă un aspect cu totul simplu după cum s'ar părea că rezultă din ordinele mai sus citate.

Intr'adevăr, se pot prezenta următoarele 4 ipoteze:

1. *In cazul când acțiunea publică este pornită din oficiu;*

a) Dacă acuzatul este condamnat;

b) Dacă acuzatul scapă de pedeapsă;

2. *In cazul când acțiunea publică este pornită numai în urma acuzării private (art. 2, 41 și 42 pr. pen. ardeleană, art. 61 al. 2 pr. pen. rom.).*

c) Dacă acuzatul este condamnat;

d) Dacă acuzatul scapă de pedeapsă;

Prevederile ordinului Ministerului de Justiție mai sus menționat, primește aplicațiune legală deosebită, după cum cazul se prezintă în una din ipotezele enumerate mai sus.

Să precizăm:

1. În cazul prevăzut în ipoteza „a”, adică dacă acuzatul este condamnat și acțiunea publică este pornită din oficiu, atunci ordinul Ministerului Justiției își găsește aplicațiunea.

Aceasta se deduce din împrejurarea că atât sub imperiul dispozițiunilor procedurii penale din vechiul regat (art. 160, 173, 190, 206 și 391 pr. pen. rom.), cât și sub cele ale procedurii penale ardelene (art. 480 și 481 pr. pen. trans.), în cazul în care inculpatul este condamnat, este dator să restituie toate cheltuelile penale ivite. Ori, prin cheltueli penale, (art. 479 pr. pen. trans.) se înțelege toate cheltuelile procedurale necesare anticipate de tezaurul statului și deci, implicit, și costul biletelor de transport gratuit pe C. F. R., al martorilor, etc. precum și al timbrelor postale întrebuințate în cauză.

2. Aceiaș soluțiune se dă și în ipoteza prevăzută la punctul „c” și anume: dacă acuzatul — în urma unei acțiuni penale pornită în baza acuzării private — este condamnat. În această ipoteză instanțele judecătorești vor pronunța, — în afară de cheltuelile de judecată convenite acuzatorului privat, — dar și cheltuelile biletelor de tren și al timbrelor, avansate de stat, (art. 160, 173, 190, 206 și 391 pr. pen. rom. și art. 480 și 481 pr. pen. tr.).

3. Costul biletelor de călătorie vor putea fi restituite și în ipoteza „d” și anume: dacă acuzatul, în urma acțiunii penale pornite în baza acuzării private a fost achitat, căci în acest caz, partea care va suporta toate cheltuelile — implicit cel al biletelor de tren și al timbrelor va fi partea civilă — acuzatorul privat — (art. 391, pr. pen. rom. 482 pr. pen. tr.).

4. În cazul însă când acuzatul scapă de sub pedeapsă — acțiunea publică fiind pornită din oficiu (ipoteza „b”), atunci lucrurile se schimbă.

Sub imperiul codului de procedură penală română, numai în cazurile prevăzute de art. 183 pr. pen. (lipsa dela judecată) și 482 pr. pen. (contumacia) acuzatul poate suporta cheltuelile de judecată, deci și costul biletelor de tren și al timbrelor.

Sub imperiul codului de procedură penală transilvăneană (art. 482 pr. pen.) acuzatul achitat nu poate fi obligat nici odată la suportarea cheltuelilor de judecată cu excepția celor cauzate cu apărarea sa, sau printr'o omisiune a sa culpabilă (art. 482 alin. 4 pr. pen.).

Prin urmare, în această ipoteză, instanțele judecătorești nu pot obliga pe acuzat la restituirea costului biletelor de călătorie sau al timbrelor, ci acestea rămân în sarcina statului care le-a anticipat.

B. Dar în cazul în care, deși acuzatul condamnat (ipoteza a și c) — totuși instanțele represive de judecată din Ardeal, văd totuș că este cazul a se face în speță a-

plicațiunea disp. art. 327 pct. f. și 479 pr. pen., combinat cu art. 4 al legii XLIII din 1890, adică de a scuti acuzatul dela suportarea cheltuelilor de judecată, declarându-se acestea de neincasabile?

În acest caz, firește, costul biletelor de tren precum și cel al timbrelor de porto, rămân în sarcina statului, căci ordinele Ministerului de Justiție nu pot înlătura aplicabilitatea unei dispozițiuni prevăzute într-o lege.

II

O altă chestiune asupra căreia poartă nedumeriri este aceea că cine execută sentințele sau deciziunile (încheerile), privitoare la suportarea cheltuelilor ivite cu biletele de tren și cu timbrele de porto postal.

Urmează oare ca tribunalele să poarte o evidență asupra sumelor datorite, să deschidă condici speciale, să poarte corespondențe și să invite, prin somațiuni pe debitorii sus ziselor sume și în caz de neurmărire să-i execute direct prin Administrațiile Financiare, în baza legii pentru urmărirea veniturilor statului, sau este dator să se adreseze parchetului spre executare?

Ordinele 31.737 din 1930 și 37.553 din 1930 ale Ministerului de Justiție, nu prevăd nici o dispozițiune în această privință.

Socotim însă că, față de dispozițiunile art. 4 al legii majorării amenzilor din 1923 și cele ale art. 494 alin. 5 pr. pen. ardeleană, încasarea cheltuelilor ivite cu costul biletelor de tren și al timbrelor postale, se va face prin organele fiscale ale statului sau comunei.

Punerea în executare se va face tot de organele cari execută și condamnățiunile pur penale (judele de ocol și parchetul). Ordinul de executare se va da, pe cale de invitare făcută administrațiunilor financiare, sau primăriilor. Executarea în sine se va face, conform legii pentru urmărirea veniturilor statului.

Deci tribunalele de represiuie vor comunica parchetului hotărârile prin care obligă părțile la cheltuelile pentru biletele de C. F. R. și timbrele postale, iar acesta va avea îndatorirea să le execute.

Firește că și tribunalele ar trebui să țină o evidență spre a putea face scăderea sumelor încasate, din valoarea totalului biletelor și timbrelor emise.

Operațiune, trebuie să recunoaștem, extrem de grea și care va răpi mult timp funcționarii însărcinați cu ținerea unei atari evidențe.

III.

O altă serie de nedumeriri, cu un caracter mai dificil de rezolvat își au sediul într-o altă dispozițiune a ordinului 31.737 din 1930.

Într-adevăr, iată ce zice un aliniat al acestui ordin: „*Martorii și informatorii, cari nu s'au prezentat înaintea justiției la ziua fixată, vor fi neapărat condamnați la amendă, iar în cazul când n'au restituit biletul ce le-a fost trimis și la plata acestuia, al cărui cost va fi scăzut din borderoul menționat mai sus, dacă va fi plătit de cel ce nu s'a prezentat*”.

a) *O primă chestiune.* Pot fi condamnați martorii și informatorii cari nu s'au prezentat înaintea justiției la ziua fixată, neapărat la amendă? De sigur că nu, deoarece, conform dispozițiunilor art. 194 al 3 și 303 pr. pen. ard., instanțele de represiuie sunt suverane să aprecieze dacă este sau nu cazul, ca un martor să fie condamnat la amendă, atunci când nu se înfățișează, iar dispoziția Ministerială nu poate în nici un caz abroga o lege.

b) *A doua chestiune.* În ipoteza că un martor sau in-

formator nu se prezintă la desbatere, își justifică însă absența, dar refuză să restituie biletul de tren ce-i fusese trimis, nu există nici un text de lege în baza căruia instanțele represive ar putea să-l condamne la restituirea costului acestui bilet.

În adevăr, art. 194 pr. pen. ard. combinat cu art. 303 pr. pen. ar. singurele texte de procedură cari prevăd eventualitatea obligării martorului la cheltueli condiționează această condamnățiune de împrejurarea că martorul să nu-și justifice absența. Dar în ipoteza noastră a justificat-o, atunci? răspunsul este că dispozițiunea Ministerului de Justiție nu-și poate avea aplicațiunea.

c) *A treia chestiune.* În ipoteza că un martor, sau un informator, nu se prezintă la desbatere, nu-și justifică absența și refuză și restituirea biletului de tren.

Nici în acest caz, potrivit textelor de lege mai sus enunțate, nu va putea fi obligat la restituirea costului biletului ce a primit, decât în cazul în care în prealabil instanța va fi ordonat aducerea lui, ceea ce însă este o dispoziție facultativă (art. 194 al. I și 303 al. 2 pr. pen.).

Ori dacă nu s'a luat o asemenea dispozițiune, costul biletului rămâne iarăși în sarcina statului.

d) *A patra chestiune.* Martorul citat a doua oară (prima oară nu s'a ordonat aducerea lui), se prezintă în fața instanței, dar nu aduce biletul de tren ce primise în vederea înfățișării lui la desbaterea anterioară.

Poate fi el obligat să achite costul aceluși bilet?

Desigur că nu, căci în conformitate cu dispozițiunile art. 194 al. 1 pr. pen. martorul nu poate fi obligat de cât la cheltuelile ocazionate cu aducerea lui și deciziunea dată în acest sens, trebuie pronunțată odată cu ordonarea acestei aduceri.

e) *A cincea chestiune.* În ipoteza în care martorul nu poate fi obligat în mod legal, după cum am indicat mai sus, la restituirea costului biletului de tren, poate fi el constrâns pe cale administrativă să-l restituie în natură? S'ar putea, într-o oarecare măsură admite o asemenea soluțiune, numai în cazurile în cari martorul ar fi de rea credință. Dar dacă martorul este de bună credință, de exemplu a pierdut biletul? Atunci de sigur că nici un mijloc de coercițiune nu există. Dar cum și cu ce mijloace s'ar putea stabili buna sau reaua credință?

f) *A șasea chestiune.* În privința executării deciziunei de condamnare, în ipoteza prevăzută la punctul „c” aceiași nedumerire, referitoare la organele cari au a executa deciziunea de condamnare.

Adoptăm și în această ipoteză, soluțiunea dela capitolul II de mai sus, adică executarea o ordonă parchetul sau judele de ocol și o aduce la îndeplinire organele fiscale.

g) *In fine a șaptea chestiune.* Presupunem că un martor, excepțional de cinstit, se prezintă la tribunal și plătește costul unui bilet de tren pe care nu l'a folosit, dar l'a pierdut.

Cum și sub ce formă se încasează suma? se eliberează chitanță a souche sau nu? Dar dacă funcționarul însărcinat cu încasarea sumelor este de rea credință și își însușește suma primită, care ar fi controlul?

Față de toate aceste impedimente, suntem de părere că, singura soluțiune eficace este aceea de a se reveni la vechile autorizațiuni de călătorie, cari să fie achitate de Ministerul Justiției, numai în cazurile când acestea vor fi realmente folosite, iar nu în baza simplei lor emiteri.

Se poate menține în acest caz și dispozițiunea ca costul lor să fie restituit, în ipotezele prevăzute la capitolul I-iu de mai sus de către părțile căzute în proces, stabilindu-se însă o normă ușoară de urmat în ce privește calculul costului acelor bilete.

IV.

O altă chestiune, destul de delicată, este aceea a citării funcționarilor publici.

Sub regimul vechilor autorizațiuni de călătorie pe C. F. R., atunci când era citat un funcționar public, se putea călători în baza autorizațiunii emisă și a carnetului de călătorie pe C. F. R. al funcționarului, în clasa prevăzută în carnet. (I sau a II-a).

Azi însă, toate biletele de călătorie sunt emise numai pentru cl. III-a, iar funcționarul citat, ori călătorește cu această clasă (III) ori își plătește singur biletul.

Ori, aceasta nu este câtuși de puțin echitabil și legal: pe deoparte, nu este de loc echitabil să faci un profesor universitar, spre pildă, să vină dela Iași până la Oravița, în cl. III-a, ca să depună ca martor într-o chestiune penală, iar pe de altă parte, nu poți să lași nici la latitudinea lui să-și plătească biletul pentru o clasă mai superioară, atunci când însuși statul nu-și mai respectă obligațiunea lui legală de a-l indemniza.

Intr'adevăr, conform disp. art. 223 alin. 1 și 3 pr. pen. ardeleană, martorul poate pretinde restituirea cheltuelilor de drum ocazionate cu înfățișarea sa, iar în unele cazuri și cheltuelile de alimentare corespunzătoare cu starea lui socială. Toate aceste cheltueli, conf. disp. art. 479 pr. pen. ardeleană, cată a fi anticipate de stat și achitate imediat celor în drept prin parchetele respective.

Ori această echitabilă dispozițiune — care evită amânările și tergiversările proceselor — este căzută de câțiva ani în desuetudine. Parchetele sunt lipsite de asemenea fonduri — din cauza crizei generale prin care trece statul — iar tribunalele, deși asaltate de martorii cari nu vor să știe că aceste texte în fapt nu mai pot fi aplicate, nu mai pronunță obligarea statului, la restituirea cheltuelilor prevăzute de textele de mai sus.

Dar dacă statul socotește că este pus în situația de a nu mai respecta o instituțiune ca cea prevăzută de art. 223 pr. pen., cel puțin trebuie să aibă datoria de a pune la dispozițiunea celor cari se văd nevoiți a se prezenta cu martori în procese, posibilitatea de a călători așa după cum reclamă starea lor socială.

Prin urmare, este nevoie ca de urgență să se revină, în cazul menținerii actualului sistem, la vechea dispoziție și anume ca biletele de călători să fie valabile — atunci când sunt emise pe numele funcționarilor publici pentru clasele în cari funcționarul respectiv are dreptul de a călători, în virtutea carnetului său de călătorie.

DIMITRIE ST. DUMITRESCU
Prim Prezident, Trib. Oravița

Considerațiuni pe marginea art. 12 din legea pentru unificarea unor dispozițiuni referitoare la execuțiunea silită¹⁾

Art. 12 din Legea pentru unificarea unor dispozițiuni referitoare la execuțiunea silită dispunând că „bunurile mobile corporale, cari potrivit legilor în vi-

goare sunt apărate de urmărire, nu vor putea fi urmărite nici chiar pentru datoriile alimentare“, o serie de instanțe și-au pus problema, dacă, față cu acest text salariile funcționarilor publici mai pot fi poprite pentru creanțe în alimente, rezolvând-o negativ.

Am ezitat să dăm publicității considerațiunile de mai jos, relativ la această soluțiune complet eronată și nejuridică, deoarece chestiunea ni s'a părut atât de simplă încât aveam impresia că discutăm, cum se zice „pour enfoncer des portes ouvertes“ dar, fiindcă concepția mai sus amintită stăruie, e bine s'o discutăm.

Din capul locului trebuie să menționăm că legea fiind confecționată și votată așa cum s'a obișnuit a se legifera în ultimii ani, expunerea de motive și dezbaterile parlamentare nu ne pot fi de nici un folos întru aflarea concepției legiuitorului relativ la această chestiune; pentru respectarea adevărului însă, trebuie să recunoaștem că terminologia textului în chestiune este așa de clară și precisă încât orice lămuriri complementare ar fi însemnat un lux.

I. Intr'adevăr, din textul articolului în discuțiune rezultă clar că legiuitorul înțelege să declare, dintre bunurile cari în procedura civilă aplicabilă în vechiul regat formează obiectul art. 406—409, complet innesabile numai bunurile mobile corporale. Și atunci este de văzut care este natura juridică a salariului funcționarului public și dacă el poate fi încadrat între bunurile mobile corporale.

Raportul juridic dintre patron — indiferent că este persoană de drept public sau privat — și funcționar este o locațiune de servicii în schimbul cărora patronul îi datorește, periodic, o sumă de bani numită salariu. Prin urmare, salariul este o creanță pecuniară, ca nu importă care alta, (căci așa se numește în drept îndrituirea de a pretinde cuiva o sumă de bani), pe care funcționarul o are contra patronului.

Dovadă că salariul este o creanță, dacă este nevoie de așa ceva, o face spre ex. art. 1729 c. civ. care, ocupându-se de „creanțele“ privilegiate asupra tuturor mobilelor, enumără, sub No. 4, printre aceste creanțe, o serie întregă de salarii. Extrase din doctrină sau jurisprudență nu publicăm — chestiunea fiind prea simplă; totuși, pentru cine mai poate păstra vreo îndoială, trimitem de ex. la Colin et Capitant, Cours élémentaire de dr. civ., ed. 1923, vol. I, pag. 103 și urm.

Dar dacă salariul este o creanță, atunci el este un bun mobil (art. 474 c. civ.) și, desigur, incorporal. Aceasta rezultă din opozițiunea dintre textele art. 473 și 474 c. civ. Dar, dacă mai este nevoie, se mai pot cita și alte texte. De pildă:

— art. 1687 c. civ. „Preferința arătată în art. precedent nu se poate înființa în privința *mobilelor necorporale*, precum *creanțele mobiliare*“...

— art. 1392 c. civ. „Cel ce vinde o *creanță*, sau *orice alt lucru necorporal*“...

Pentru cine mai are vreun dubiu, dacă acesta mai poate subsista, trimitem tot la Colin et Capitant, op. cit., vol. I, pag. 674, 675.

Și atunci, dacă salariul este o creanță și, ca atare, un mobil necorporal, este evident că el nu intră în sfera de aplicațiune a art. 12 din legea pentru unificarea unor dispozițiuni referitoare la executarea silită.

II. Dacă considerăm cu atenție art. 406—409 pr. civ. formând obiectul Secțiunii I (Cartea V, Cap. II) intitulată „Bunurile mișcătoare cari nu se pot urmări“, ajungem la aceeași concluzie. Urmărind șirul în care

1) Publicată în *Monitorul Oficial* no. 152 din 12 Iulie 1930.

diversele bunuri mobile sunt declarate innesisabile, vedem că legiuitorul s'a ocupat în art. 406 și 407 pr. civ. numai de bunurile mobile corporale, fără să amestece printre ele nici un fel de bunuri mobile incorporeale, despre cari tratează numai în art. 408 și 409 pr. civ. Dată fiind această împrejurare și titlul generic al acestei secțiuni, edictând art. 12, autorul legii pentru modificarea unor dispozițiuni referitoare la executarea silită, dacă voia să declare innesisabile aceste bunuri în totalitatea lor, trebuia să excludă din textul art. 12 cuvântul „necorporale”. Și, dacă n'a făcut-o, ei, din contră, s'a servit de această noțiune cu cuprins mai restrâns, este dela sine înțeles că a voit să declare innesisabilă numai o anumită categorie dintre aceste bunuri, respectiv numai pe cele *corporale*.

III. Dar dacă — după cum îmi obiecta un Domn Ajutor de Judecător, — terminologia întrebuințată de legiuitor în art. 12 cuprinde mai puțin decât a voit el, nu este locul ca justiția, printr'o interpretare extensivă, să repara această lacună?

Hotărât, nu!

Mai întâi nu vedem de unde se poate extrage o atare temere.

Din expunerea de motive sau din desbaterile parlamentare? Nu, pentru că ele nu s'au ocupat de loc de acest articol. Și chiar de ar fi contradicție între expunerea de motive și desbaterile parlamentare, deoparte, și textul de lege, de altă parte, aceasta încă nu ar putea înrâuri interpretarea lui, căci este prea precis redactat pentru ca să lase vreun dubiu asupra celor ce Corpurile legiuitoare au înțeles să edicteze prin el.

Din economia legii? Iarăși nu, pentru că art. 12 este complet străin de economiă acestei legi care, în tot restul ei, nu se ocupă decât de execuțiunea silită asupra bunurilor imobile și a fructelor lor (naturale sau civile).

Afară de aceasta, legea poartă girul d-lui ministru Gr. Junian, jurisconsult prea reputat pentru a se putea bănuși că nu cunoaște deosebirea între un mobil corporal și unul incorporeal și, apoi, ea a trecut și pe la Consiliul legislativ care, în orice caz, cunoaște această distincțiune. Explicația acestui articol nu poate sta decât în dorința legiuitorului de a împiedica să se vândă debitorului „cenușa din vatră” chiar și în cazul creanței în alimente, iar nici de cum să-i pună salariul la adăpost de orice urmărire.

Din punct de vedere moral și economic, interpretația extensivă a textului în chestiune este iarăși inadmisibilă. Aceasta ar face ca funcționarul public să se poată sustrage chiar și dela plata datoriilor contractate în alimente, ceea ce ar fi imoral și în orice caz, ar răpi și cea mai mică posibilitate de a găsi credit, reducându-i astfel la situațiunea de minor.

Juridiceste privită problema, asemenea interpretare apare și mai inadmisibilă. Principiul care guvernează această materie este că întreaga avere a debitorului — mobilă și imobilă, prezentă și viitoare — formează gajul creditorului, spre a se îndestula din ea (art. 1718 c. civ.). Disp. art. 406—409 pr. civ. și 12 din legea pentru unificarea unor disp. referitoare la executarea silită, stabilind excepții dela acest principiu, nu numai că nu se pot interpreta extensiv, dar sunt, din contra, de strictă interpretare.

Iată dar motivele pentru cari credem că greșit s'a încercat a se întinde innesisabilitatea edictată de art. 12 din legea pentru unificarea unor dispozițiuni referi-

toare la execuțiunea silită, la salariile funcționarilor publici și pentru cari sperăm că se va renunța la această idee.

S. D. GROSSU
Avocat

IN JURUL UNEI JURISPRUDENȚE A CASAȚIEI FRANCEZE

Depozitarul de benzină, care nu păstrează benzina, conform procedeelelor celor mai moderne, trebuie el să ramburseze vecinilor săi supra-prima de asigurare contra incendiului ce aceștia au trebuit să plătească din această cauză?

În *Jurisprudența Generală* no. 30 din 1 Octombrie 1931, citesc o speță a Inaltei Curți de Casație franceze, cu o notă, datorită d-lui avocat *Elias Grunberg* din Iași.

Deoarece această speță îmi este cunoscută, am discutat în jurul ei încă de pe când se găsea în fața Curții de apel din Nancy, îmi permit a contrazice pe distinsul meu coleg, care în nota-i, aprobă decizia Curții de Casație.

O persoană își asigură casa contra incendiului. Un vecin, ulterior depozitează materii inflamabile, benzină, neuzând de procedeele cele mai moderne pentru acest scop (rezervor îngropat, izolator, etc.). Riscul de incendiu fiind mărit pentru vecini, Societatea de asigurare urcă prima cu 1.000 Fres. Asiguratul, după ce plătește această supra primă, se întoarce contra vecinului său, depozitarul, cerându-i restituirea acestei supra prime. Cu alte cuvinte, făcându-l răspunzător de această urcare a primei de asigurare.

Curtea de Apel din Nancy a rezolvat speța prin afirmativă, iar acum, Inalta Curte din Paris a confirmat această răspundere a depozitarului.

Din punct de vedere strict juridic, analizând chestiunea, vedem că nu este așa de simplă cum pare la prima vedere.

Asiguratul plătește o primă. Autorul unui prejudiciu plătește o despăgubire: prima ia naștere dintr'un contract de asigurare, iar despăgubirea dintr'un prejudiciu.

Depozitarul de benzină păstrează benzina în bidoane, procedeu demodat, imperfect, criticabil, căci, astăzi, benzina se păstrează în rezervoare îngropate.

Depozitarul este chemat, din această cauză, să despăgubească pe vecinul său asigurat, de plata unei supra-prime de asigurare.

Trebuiește depozitarul nostru să plătească această supra primă de asigurare?, cu alte cuvinte, este el civilmente responsabil de plata acestei supra prime?

La această întrebare trebuie răspuns: *nu!* Iată de ce:

Ce cere art. 998 pentru a stabili răspunderea?

O culpă.

Un prejudiciu.

O legătură directă dela cauză la efect, între culpă și prejudiciu.

Noțiunea de culpă nu mai este astăzi o noțiune precisă. A pierdut această noțiune, în claritate, ceea ce a câștigat în întindere. Este foarte mare nesiguranță în a susține că un fapt este sau nu delictual. Nu ne vom aventura în această discuție, căci nu pe acest domeniu sunt desbaterile noastre.

Într'adevăr, o simplă prezumpție poate fi suficientă pentru a stabili o culpă, dar o simplă prezumpție nu mai este suficientă pentru a stabili un prejudiciu. Prejudiciul nu se poate prezuma! Reclamantul trebuie, prin urmare, înainte de orice, să aducă *proba* prejudiciului invocat. *Proba* că plata asupra primei era *consecința directă* a quasi-delictului nostru, depozitar de benzină, cu excluderea oricărei alte cauze, care nu ar mai fi din fapta noastră, de exemplu, un contract.

Această probă, n'a fost făcută de reclamant și nici nu ar fi putut s'o facă.

Prejudiciul nu este acolo unde pretinde reclamantul. Nu trebuie să confundăm consecințele actului delictuos al depozitarului cu consecințele unui contract făcut de reclamant. Într'adevăr, probabil dintr'o eroare voită, cei ce aprobă această decizie, par a fi uitat o noțiune capitală: aceea că un contract de asigurare este mai înainte de toate un contract, adică liber discutat și liber consimțit.

Societățile de asigurare nu sunt, se spune, co-contractanți ca alții. Ele își impun condițiile. Individul nu poate discuta, neavând decât două alternative: să adere sau să refuze.

Dacă aderă, este legat.

Dacă refuză, comite o gravă imprudență, de așa natură, că mai în totalitatea cazurilor este o necesitate pentru individ să se asigure.

O necesitate de prudență sau de interes individual, se poate, dar nu este *constrângere*, de natură a șterge caracterul consensual și voluntar al contractului.

Asigurarea nu este un impozit sau taxă legală și obligatorie percepută cu ocazia unui risc, pentru garantarea lui. Nici un text, până azi, nu obligă pe proprietar să-și asigure casa contra incendiului.

În concluzie, contractul de asigurare este pur și simplu un contract. Supra-prima plătită de proprietar este prețul siguranței sale în viitor. El și-a cumpărat această siguranță. Dar în nici un caz, această supra-primă nu poate să se confunde cu prejudiciul precis, născut direct din abstențiunea delictuală sau nu a depozitarului.

Adevăratul prejudiciu, acela a cărei reparație s'ar putea cere odată, acest prejudiciu nu s'a produs, nici nu e sigur că se va produce vreodată: este un eventual incendiu, o primă de incendiu.

Dar pentru că este uman și drept să întindem pe cât posibil sfera de aplicare a art. 998, s'ar putea spune încă: este ceva mai mult decât un eventual incendiu. Este un risc prezent. (Cf. Saleilles).

Riscul, spre diferență de eventual incendiu, este o situație juridică perfect stabilită. Acest risc se poate identifica cu prejudiciul și ceiace cere în definitiv reclamantul, este compensarea unui risc.

Dar atunci, n'ar fi trebuit contractată asigurarea, în orice caz, înainte de a fi stabilit responsabilitatea depozitarului. De când reclamantul a consimțit la plata supra-primei, din momentul acela, riscul nu mai există pentru el pentru că a vrut să fie garantat față de acest risc.

Prejudiciul ce era consecința riscului, a dispărut odată cu el.

Contractul făcut cu Societatea de asigurare, echivalează unui *consimțământ tacit*, la quasi-delictul depozitarului; ori a consimțit la un quasi-delict, înseamnă a renunța la a cere reparație.

Desigur, înainte de a fi acceptat plata supra-primei, o acțiune pentru a obliga pe depozitar să modernizeze procedeele de păstrarea benzinei, sau, în caz de neexecutare, plata a daune-interese, ar fi fost admisibilă. Dar cum vii azi pentru a obține reparația unei daune, care nu mai există, nu mai există cel puțin pentru persoana asigurată.

Probabil, chiar sigur, în contractul de asigurare au fost înserate clauze de subrogațiune.

Deci, în ipoteza că depozitarul ar trebui să plătească reclamantului supra-primă, am asistă, în ipoteza unui incendiu, la un rezultat, pe cât de neașteptat, pe atât de injust: Societatea de asigurare, subrogată în drepturile asiguratului său, n'ar ezita să intenteze o acțiune în daune interese contra depozitarului. Ori depozitarul ar fi plătit dauna ce rezulta din culpa lui odată cu supra-prima! Altfel nu se

poate așezându-ne pe terenul art. 998 să cerem rambursarea supra primei.

Dacă depozitarul a făcut să crească riscurile obișnuite de vecinătate, nu poate servi drept măsură a responsabilității lui, un contract făcut între terți.

Cine poate spune, de altfel, că pus în întârziere să-și modernizeze instalația, sau să plătească daune-interese sau să accepte rambursarea unei supra-prime, depozitarul n'ar fi preferat una din primele două alternative celei de a treia? Cu atât mai mult, cu cât prima alternativă regulă chestiunea odată pentru totdeauna, pe când ultima, aceea pe care reclamantul a presupus-o aleasă, nu era decât o sursă de conflicte.

Pentru care motiv, chiar ca titlu evaluativ sau documentar, contractul ce reclamantul a făcut cu Societatea de asigurare, ar fi fost luat drept bază pentru fixarea daunelor interese? Ce garanție ne oferă această alegere?

Societatea de Asigurare stabilind tarifele, are încă altceva în considerație, decât riscul ce-și ia în sarcină: are în vedere spezele sale generale de acoperit și calcularea beneficiilor de realizat.

O acțiune în responsabilitate civilă, din contra, nu are de urmărit decât un singur scop: repararea daunei cauzate. Această reparație, în nici un caz nu poate servi la îmbogățirea victimei sau a Societății de asigurare.

Și există o veche regulă de drept, pe care redactorul codului civil n'a crezut inutil s'o reproducă (art. 1165 c. civ. fr.).

— „Convențiunile n'au efect decât între părțile contractante. Ele nu vatămă pe terți și nici nu-i poate face să profite“.

Iată argumentul juridic ce vine în ajutorul tezei noastre, și iată singura concluzie strict juridică.

Depozitarul benzinei nu va rambursă supra-prima, pentru că reclamantul n'a făcut proba unui prejudiciu actual și cert. El a probat numai adeziunea sa la un contract, ale cărei consecințe pecuniare n'ar vrea să le suporte.

Depozitarul nu este nici *cauza* nici *motivul* acestui contract, căci el ar fi preferat ca reclamantul să nu contracteze cu Societatea de asigurare.

GEORGE CAPITANESCU,

Licențiat și laureat al facultății de drept din Paris

RECENZIE

REGISTRELE FONCIARE DIN BUCOVINA, de *Corneliu Gheorghian*, Consilier la Curtea de Casație.

Transmiterea proprietății imobiliare în dreptul civil bucovinean, făcându-se prin intabulare în cartea funduară, acest mod de transferare al proprietății se deosebește de transmiterea prin tradițiune a proprietății mobiliare, cât și prin organizarea registrelor fonciare. Cartea funduară fiind cel mai puternic titlu de proprietate, siguranța și oglinda proprietății, cu toate drepturile și sarcinile ei, existența acestor registre fonciare și modul ținerii lor, interesează pentru conservarea proprietății și pentru credit. Legiuitorul austriac s'a perocupat să organizeze registrele fonciare și să prevadă în amănunt înregistrarea și ținerea la curent, revizuirea și refacerea tabulei.

Serviciul cărții funduare a fost încredințat justiției, pe lângă acesta funcționând și serviciul de evidență cadastrală, cu ingineri și personal tehnic necesar pentru dresarea și menținerea cărții cadastrale și a stărei concordante cu terenul și pentru ridicarea de schițe de plan, cu ocazia transmisiunilor sau în cazuri litigioase.

Cadastrul a avut și un rol fiscal pentru clasificarea pământului după venit.

Importanța acestei organizări a atras atențiunea cu ocazia problemei încă nerezolvate a unificării legislației.

Este chestiunea dacă admitându-se aplicarea generală a cărții funduare, s'ar renunța la concepția juridică a transmisiunii proprietății imobiliare, modificându-se în această privință concepția și principiile de drept civil din vechiul regat și totodată dacă este posibilă înființarea pretutindeni a cărților funduare față de greutățile vremurilor actuale, această lucrare trebuind să se îndeplinească în scurt timp și cu exactitate, să se mențină la curent, să se facă la timp revizuirile și rectificările, înființându-se și serviciile de evidență cadastrală.

Pentru prima parte a chestiunii, nu se cunoaște încă proiectului noului cod civil.

Fapt recent denotând voința actualului guvern a fost proiectul Hamangiu care prin art. 8 prevedea următoarele: „în mod provizoriu până la revizuirea tuturor codurilor române, rămân în vigoare următoarele legi locale: 1) Legile, reglementele și ordonanțele privitoare la instituirea și ținerea registrelor funciare“.

Din desbaterile ivite anterior și cu ocazia proiectului s'a văzut că juriștii Ardealului și Bucovinei sunt hotărât pentru păstrarea cărților funduare cu organizarea lor actuală, această idee făcând parte dintr'o întreagă concepțiune, ce are și subiectivism. Un distins jurist al Ardealului a scris: „obiectivitatea, care în acest loc este obligatorie, ne impune să stabilim adevărul curat. Toate legiuirile civile, comerciale și penale din fosta monarhie austro-ungară au fost așezate pe principiul absolutei egalități în fața legilor a tuturor cetățenilor“. Un alt distins jurist al Bucovinei a scris cu prilejul proiectului Hamangiu: „noi cerem numai să nu se drapeze superficialitatea cu decoruri ultra patriotice, ci să se facă o unificare legislativă conform nevoilor de astăzi și la nivelul intelectualității și pregătirei științifice a țării“ și despre codul civil din vechiul regat scrie: „credem a fi făcut probă că e cel puțin riscat a se vorbi de superioritatea copiei lui Code Napoleon, a codului civil în vigoare în vechiul regat“.

Chestiunea este așa dar susceptibilă, de serioasă discuțiune.

Pentru partea a doua a chestiunii, greutățile materiale, lasă să ne gândim cu tot scepticismul la înfăptuirea generalizării cărții funduare.

În privința aceasta vorbește în destul și starea actuală a cărții funduare.

Lucrările de refacere ale cărților fonciare distruse de război merg dificil, chiar statul restituind cu greu sumele depuse de proprietari pentru refacere. Serviciile de evidență cadastrală aproape nu funcționează. Ele au rămas până astăzi atașate Ministerului Agriculturii, confundându-se cu cadastrul interminabilei reforme agrare și nefiind supuse unei directive, nu s'a mai revizuit harta cadastrală și situația la fața locului. Mai mult, se emit particularilor schițe îndoelnice pe baza cărora se fac acte de vânzare, se întentează procese, confuzia crescând chiar prin intermediul evidenței cadastrale.

Munca și activitatea ce se pune actualmente de magistrați în refacerea cărții funduare, va fi zădărnicită, dacă nu vor funcționa serviciile evidenței cadastrale pentru ținerea la curent a tabulei.

De curând au apărut cele două volume ale d-lui Corneliu Gheorghian, consilier la Inalta Curte de Casație asupra cărților funduare intitulate: *Registrele fonciare din Bucovina*, volumele apărând și sub auspiciile Ministerului Justiției.

Această clară contribuție formează un tratat privind orga-

nizarea și funcționarea registrelor fonciare și dreptul fonciar cu legile respective.

Nu voi recomanda juriștilor volumele, fiindcă experiența și numele înaltului magistrat pus pe frontispiciu arată valoarea prețioasă a tratatului și va face să fie cercetat. Explicațiunile date interesează ca îndrumare și sunt revelatoare și pentru problema extinderii la care îndeamnă autorul, evidențiind și greutatea stabilirii exacte a filierei de transmisiune și dedarea căutării sarcinilor din sistemul Vechiului regat.

În introducere, discutându-se origina registrului fonciar și importanța lui, se invocă pentru extindere cuvintele d-lui Andrei Rădulescu, se arată raportul dintre cadastru și registrul fonciar, neglijența actuală a ținerei evidenței cadastrale, care nu rectifică schimbările, desinteresarea provenind chiar prin faptul că serviciile evidenței cadastrale au fost subordonate Ministerului agriculturii, lucrând la reforma agrară și numai la refacerea registrelor fonciare distruse în timpul războiului și de loc pentru ținerea la curent a evidenței cadastrale.

Însăși greaua lucrare a refacerii registrelor devine astfel fără scop, numai trecerea evidenței cadastrale la Ministerul Justiției putând să dea adevăratul impuls spre a se conduce cadastrul de principiul ținerei mereu în evidență a hotarelor în natură, a stabilității și regularității lor, conformându-se în totul cerințelor registrului fonciar și pe lângă indicația suprafeței să se indice și valoarea în interesul stabilirii și a veniturilor statului.

În capitolul dreptului fonciar, în afară de principiile generale de întocmire a registrului fonciar, se ocupă de înscrierea servituțiilor și a ipotecei.

În *prima parte* se explică operațiunile în registrul fonciar și funcționarea celor trei foi ale fiecărei fascicole, *foaia a-verei*, cu consemnarea parcelelor și a drepturilor reale ce-i aparțin, *foaia proprietății* înscriind drepturile de proprietate și restrângerile de administrațiune și în *foaia C* se înscriu sarcinile. Sunt arătate felul înscrierilor, încorporări, prenotări sau dobândiri condiționale, mențiuni sau notațiuni de îngrădiri de drepturi, însemnătatea registrului fonciar pentru publicitate și pentru încrederea publică, principiile codului civil pe care se bazează înscrierea, rang și hartă.

În *a doua parte* a înscrierii dreptului de proprietate, interesează dobândirea dreptului proprietății asupra imobilelor netrecute și cele trecute în registrul fonciar, intabularea singură și nu numai depunerea titlului la judecătoria, făcând prezumția de drept și fiind opozabilă, posesiunea tabulară, efectele înscrierii cu sau fără titlu, tradițiunea fără încorporare neprocărând proprietatea, efectele transmisiunii dela un neproprietar, buna credință, acțiunea în radiere, uzucațiunea de trei ani, condițiile formale pentru dobândirea unui drept real prin înscriere, condițiile titlului, ale cererei, rolul judecătoriei, încuviințarea înscrierii și autoritatea de lucru judecat, prenotațiuni spre a nu se întârziă intabularea, condițional ca titlul să fie desăvârșit ulterior, mențiunile de rang pentru vânzări sau grevări proiectate.

În capitolul înscrierii servituțiilor, principiile sunt analoge, însă se înclină a se concede că servituțiile evidente n'ar avea nevoie a fi înscrie, părere controversată.

În sfârșit ultimul capitol al ipotecei vorbește de condițiile înscrierii, de ipotecile de garanție pentru deschidere de credit și pentru cautiune și ipoteca executivă conform par. 88 procedura de execuțiune, admisibilă pentru orice creanță executabilă și conform par. 574 proc. exec. în scopul asigurării pentru creanțe încă neexigibile. Acest capitol mai cuprinde modul prenotării, ipoteca asupra imobilelor neînscrise în tabulă, efectele transmiterii ipotecei asupra rangului, raportul juridic dintre creditorii ipotecari, cedări de

rang, ipoteca ce și-o rezervă proprietarul și dispoziția asupra ei, ipoteca simultană pentru mai multe creanțe și corpuri tabulare. Primul volum este complectat cu faesimile și cu toate legile și dispozițiile privitoare la registrele fonciare.

Al doilea volum, conține procedura înființării registrelor fonciare și cea a rectificării cu căile de atac și procedura complectării registrelor și legile referitoare.

Considerăm acest tratat încă o piatră puternică la temelia unificării legislative.

În afară de aceea ce spunea decanul baroului din Chișinău, cu ocazia unificării legislației în Basarabia, că starea de lucruri ce există, era anormală și dăunătoare formării și menținerii spiritului unitar român, dacă nu ideea consolidării, cel puțin necesitatea siguranței patrimoniale trebuie în sfârșit să îndemne la unificare.

Toată desinteresarea și toată voința să fie strânse în jurul actualului ministru al justiției care a hotărât să aducă țării o singură lege și să dea viață operei legislative, a Consiliului legislativ.

Nu numai sentimentul și ideologia noastră a juriștilor de aici sau de dincolo, a acelor ce mănuesc legile, interesează în această râvnă, ci și voia acelor ce cer o singură lege și pentru care sunt făcute legile: *justifiabilii*.

N. PELIN

Președinte Trib. Storojinej

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II-a

Audiența dela 19 Ianuarie 1932

Președinția D-lui CONST. G. RĂTESCU Președinte

Casa autonomă a drumurilor cu Strul Gochman

Decizia penală No. 341

Legea drumurilor. Dacă infracțiunile și pedepsele prescrise de această lege au caracter penal sau fiscal. Caracterul penal al legii. Aplicarea circumstanțelor atenuante. Constituirea instanței.

Abaterile pe care legea drumurilor le califică contravențiuni și le sancționează, sunt infracțiuni de drept penal și caracterul lor penal rezultă atât din faptul că legiuitorul a încredințat constatarea acestor abateri nu numai agenților speciale instituiți dar și obiceinișilor funcționari cărora codul de procedură penală le-a conferit în genere dreptul de a constata infracțiunile la legile penale, precum: ofițerilor de poliție judiciară și membrilor parchetelor, cât și mai ales din întrebuintarea în cuprinsul legii a termenilor specifici unei legi cu caracter penal, ca: infracțiune, infractor, flagrant delict, recidivă, parte civilă.

Ca atare, pedepsele prescrise de această lege pot fi reduse sub minimum prevăzut de lege, prin aplicarea circumstanțelor ușurătoare, oridecâteori judecătorii fondului, în baza dreptului lor suveran, vor aprecia că în favoarea contravenienților militează asemenea circumstanțe, iar instanța de judecată va trebui să aibă în compunerea ei și pe reprezentantul Ministerului public.

Deliberând,

Asupra recursului făcut de Casa autonomă a drumurilor în contrasentinței penale no. 2069 din 1931 a Tribunalului Orhei.

Având în vedere că din sentința supusă recursului rezultă că Strul Gochman fiind trimis în judecată, de către Casa autonomă a drumurilor de stat, în baza procesului verbal dresat în ziua de 5 Septembrie 1930, de către agentul judiciar de pe lângă poliția Orhei, judecătoria mixtă Orhei, prin cartea de judecată penală no. 584 din 1931, constatând că numitul a făcut cărașie publică de persoane, pe șoseaua Chișinău-Orhei, cu mașina no. 45, proprietatea sa, fără a avea convenita autorizație, l'a condamnat, pentru faptul arătat, în baza art. 104 din legea drumurilor, combinat cu art. 60 cod. penal, la 1.000 lei amendă.

Că în contra acestei cărți de judecată Casa autonomă a drumurilor făcând apel, iar cu ocazia judecării apelului cerând să i se acorde despăgubiri civile și să se aplice contravenientului pedeapsa prevăzută de lege, fără a i se acorda circumstanțe ușurătoare, potrivit art. 60 cod. penal, deoarece amenda ce se aplică în baza acestei legi are un caracter fiscal, iar nu penal, Tribunalul Orhei, prin sentința no. 2069 din 1931, atacată cu recursul de față, a respins apelul ca nefondat.

Văzând motivul I de casare astfel formulat:

„I. Violare și greșită interpretare a art. 34 alin. m, art. 59 și art. 104 din legea drumurilor.

„Din cuprinsul art. 34 alin. m, combinat cu art. 59 legea drumurilor reese că amenda dată în contravențiile la această lege, are un caracter pur fiscal: că deci, hotărârea nefiind executabilă prin parchet, se violează art. 104 din legea drumurilor când se dă o amendă sub 5.000 lei cu aplicațiunea art. 60 cod. pen.“

Având în vedere că prin acest motiv de casare, recurenta susține, ca și înaintea Tribunalului, că amenzile ce se aplică la contravențiunile prevăzute de legea drumurilor, au un caracter pur fiscal iar nu penal, și că așa fiind, Tribunalul numai prin violarea și greșita interpretare a art. 34 alin. m, 39 și 104 din legea drumurilor a acordat contravenientului circumstanțe ușurătoare, potrivit art. 60 cod. penal, și i-a redus pedeapsa ce i-a aplicat, în baza art. 104 legea drumurilor, sub minimum de 5.000 lei prevăzut de acest text.

Având în vedere că, potrivit principiilor generale în materie, o amendă este considerată că are caracter penal sau nu, după cum abaterea pe care ea o sancționează constituie sau nu o infracțiune de drept penal.

Considerând că abaterile pe care legea drumurilor le califică contravențiuni și le sancționează, sunt infracțiuni de drept penal, întrucât, deși acest caracter nu le este expres atribuit prin lege, totuși, el rezultă cu evidentă atât din faptul că legiuitorul a încredințat constatarea abaterilor calificate contravențiuni prin această lege — pe lângă agenții lor speciali instituiți, — dar și obiceinișilor funcționari cărora codul de procedură penală le-a conferit în genere dreptul de a constata infracțiunile la legile penale, precum: ofițerilor de poliție judiciară și membrilor parchetelor, (art. 92 legea drumurilor și art. 67 legea asupra circulației pe drumurile publice), cât și mai ales din întrebuintarea termenilor specifici unei legi cu caracter penal ca: infracțiune, infractor, flagrant delict, recidivă, parte civilă, termeni pe cari legiuitorul i-a întrebuintat în textele de sub „Capitolul VII” referitor la „Poliția drumurilor și a circulației”.

Considerând că, întrucât contravențiunile prevă-

zute de legea drumurilor sunt caracterizate după cele arătate mai sus, ca infracțiuni de drept penal, urmează de aci, în mod firesc, că și amenzile statornicte de zisa lege, pentru sancționarea acelor contravențiuni, sunt și ele tot de natură penală.

Că față de acest caracter penal al amenzilor, este neîndoios că ele pot fi reduse, potrivit art. 60 cod. penal, sub minimum prevăzut de lege, prin aplicarea circumstanțelor atenuante, ori de câte ori judecătorii fondului, în baza dreptului lor suveran, vor aprecia că în favoarea contravenienților militează asemenea circumstanțe.

Considerând de asemeni că nu se poate deduce că amenzile prescise în legea drumurilor sunt de natură civilă — cum pretinde recurenta — nici din dispozițiunile art. 34 alin. m, și art. 39 ale zisei legi, care prevăd că veniturile de orice fel, — printre cari figurează și amenzile, — se vor putea urmări și încasa conform legii de urmărire a veniturilor statului, deoarece, dela această normă cu aparență de generalitate, legiuitorul, când a reglementat modul de încasare a amenzilor prescise de această lege, a derogat, prin art. 97 din lege, dispunând că amenzile și despăgubirile civile se vor executa potrivit dreptului comun, care în materie penală este codul de procedură penală și Legea privitoare la încasarea amenzilor judecătorești, din anul 1923.

Că astfel fiind și cum, în speță, din cele de mai sus rezultă că infracțiunile și sancțiunile prevăzute de legea drumurilor au caracter penal, urmează de aci că Tribunalul, Orhei, respingând apelul recurentei și confirmând cartea de judecată a primei instanțe, nu a omis nici o violare sau greșită interpretare a art. 34 alin. m, 39 și 104 din legea drumurilor — cum pretinde recurenta — ci a făcut, din contră, în cauză, o bună și justă a lor aplicațiune.

Că dar, motivul de casare privindu-se neîntemeiat, cată a se înlătura.

Văzând motivul II de casare astfel formulat:

„II. Greșită compunere a Tribunalului.

„Amenda având caracter numai fiscal, greșit s'a constituit Tribunalul cu participarea Parchetului“.

Considerând că, întrucât este stabilit, că infracțiunile prevăzute de legea drumurilor au un caracter penal și cum, pentru judecarea unor atari infracțiuni, instanța de judecată trebuie să fie constituită cu reprezentantul Ministerului public, în asemenea condițiuni urmează a decide, în speță, că Tribunalul Orhei, chemat să statueze asupra apelului făcut de recurent, având în compunerea sa și pe procuror, a fost legal constituit.

Că dar și acest ultim motiv de casare nefiind întemeiat, recursul urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul.

CURTEA DE APPEL BUCUREȘTI S. I-a

Audiența dela 22 Februarie 1932

Președinția D-lui TOMIDA, Consilier

Samuel Teiler cu Societatea de asigurări „Naționala“

Jurnal No. 1107

Contracte de asigurare. Incendiu. Acțiune în daune. Admitere. Apel făcut de societatea de asigurare și de reclamantul dăunat. Dacă societatea pârâtă urmează a consemna suma la care a fost condamnată

spre a i se putea admite în principiu apelul? Art. 51 al. 2 și 3 din legea p. constituirea și funcționarea întreprinderilor private de asigurări; art. 40 și 41 legea accelerării.

1) *Măsurile prescise de al. II și III al art. 51 din legea pentru constituirea și funcționarea întreprinderilor private de asigurare și reglementarea contractului de asigurare fiind aplicațiunea unor norme de procedură, au putere retroactivă; și deci se aplică și în litigiile în curs de judecată, bazate pe contracte de asigurare anterioare legii.*

2) *În aceste condițiuni, apelul făcut de o societate de asigurare, condamnată la prima instanță, este nevalabil dacă nu este însoțit de recipisa Casei de depuneri, prin care să se dovedească depunerea sumei la care societatea a fost condamnată.*

3) *Măsura depunerii sumei prescisa de lege se aplică chiar și acelor cari ar aderă la apelul societății de asigurare, pentru că posibilitatea aderării la apel a uneia din părți, conform art. 40 și 41 din legea accelerării este legată de existența unui apel.*

S'a prezentat în instanță apelanta: Societatea generală de asigurare „Naționala“, prin d-l avocat Mauriciu Stern și Samuel Teiler prin d-l avocat Conțescu.

Curtea,

Asupra incidentului ridicat de apelantul recl. Samuel Teiler ca în conformitate cu dispozițiunile art. 51 din legea pentru constituirea și funcționarea întreprinderilor de asigurare, să se anuleze apelul și aderarea la apel introduse de soc. de asigurări „Naționala“, deoarece nu sunt însoțite de recepisa Casei de depuneri prin care să dovedească depunerea sumei la care aceasta a fost obligată.

Având în vedere că în fapt se constată următoarele:

Prin acțiunea înreg. la no. 6959 din 22 II. 1929 la Tribunalul Ilfov s. II, com. recl. Samuel Teiler cheamă în judecată soc. de asigurări „Naționala“ prin repr. săi legali pentru a fi obligată să-i plătească suma de lei 500.000, drept daune suferite depe urma incendiului ce s'a declarat în autogarajul său din Cernăuți, pentru care era asigurată la această soc. cu polița de asigurare no. 465.500 din 27 Iulie 1928, acțiune care a fost admisă în parte, pentru suma de 176.046 lei prin sentința comercială no. 1869 din 21 Aprilie 1931. În contra acestei sentințe se declară apel de către soc. „Naționala“ în ziua de 2 Mai 1931 și de către Samuel Teiler în ziua de 11 Mai 1931, iar în ședința din 9 Septembrie 1931, soc. „Naționala“ depune aderarea la apelul făcut de Samuel Teiler.

Având în vedere că apelantul reclamant cere anularea apelului și aderării la apel făcute de către soc. „Naționala“, potrivit disp. art. 51 din legea pentru constituirea și funcționarea întreprinderilor de asigurare.

Considerând că, potrivit acestui text de lege, hotărârea dată în prima instanță va fi cu execuție provizorie, iar apelul soc. de asigurare în contra acestei hotărâri, pentru a fi valabil va fi însoțit de recepisa Casei de depuneri prin care se dovedește depunerea sumei la care soc. a fost obligată.

Având în vedere că apelanta pârâtă susține că această dispoziție a legii se aplică numai litigiilor pornite pe baza unor contracte ce au intervenit după punerea în aplicare a legii, iar nu și proceselor în curs de judecată și bazate pe contracte anterioare legii, lucru ce rezultă de altfel și din disp. art. 97 din lege, care prevede în mod limitativ ce anume dis-

pozițiunii din lege se aplică și contractelor anterioare și printre cari nu figurează și art. 51.

Considerând că în adevăr, prin art. 97 din lege se arată ce anume dispoziții ale legii se aplică și contractelor de asigurare în ființa la publicarea legii, dispozițiunii printre cari nu figurează art. 51.

Că însă întrucât prin art. 51 se prevăd norme de procedură de urmat în rezolvarea proceselor născute dintr'un contract de asigurare, aceste norme sunt aplicabile tuturor proceselor în curs de judecată, fără o disp. categorică a legii, dispoziție ce de altfel, legiuitorul a găsit și inutil de a o mai trece în lege.

Că de altfel aceasta mai rezultă și din art. 106 din lege care prevede că orice dispozițiunii din legi, regulamente, decrete, ordonanțe, etc., contrarii legii pentru constituirea și funcționarea întreprinderilor private de asigurare, se abrogă. Că astfel fiind, și întrucât apelanta soc. generală de asigurare „Națională“ nu face dovada că a consenmat suma la care a fost obligată de tribunal, apelul său nu poate fi considerat valabil, potrivit disp. textului de lege mai sus arătat.

Având în vedere că apelanta pârâtă mai susține că chiar dacă apelul nu va fi considerat valabil, rămâne a se discuta aderarea ce a făcut la apelul reclamantului S. Teiler, cări aducerea la apel este o instituție distinctă de apel, menționată de art. 40 și 41 din legea accelerării judecăților, iar legea nedeclarând nicăieri nulă aderarea la apel, când nu este însoțită de depunerea sumei și toate condițiunile substanțiale pentru caracterizarea aderării existând, aderarea la apel urmează să fie considerată valabilă.

Considerând că legiuitorul prin art. 40 și 41 din legea accelerării judecăților pentru a venit în ajutorul părții care n'a uzat de calea apelului în termenul prevăzut de lege, a permis acesteia de a adera la apelul făcut de către una din părți.

Considerând că întrucât posibilitatea la aderarea apelului uneia din părți este legată de existența unui apel, introdus în termen și admisibil; iar apelantul trebuie să stăruie în judecarea lui, nu se poate susține că, în avantajul termenului, aderarea la apel ar crea pentru aceea care urmează de această cale, mai multe drepturi decât ar avea dacă ar fi uzat de calea apelului.

Că deci pentru aceleași motive arătate mai sus și aderarea la apel nu poate fi considerată valabilă.

Pentru aceste motive, Curtea constată că atât apelul făcut de soc. generală de asigurare „Națională“ prin repr. săi legali, în contra sentinței comerciale cu no. 1869 din 1931 a Tribunalului Ilfov s. II com. cât și aderarea acestei soc. la apelul făcut de Samuel Teiler în contra aceleiași sentințe, nu sunt valabile potrivit dispozițiunilor art. 51 din legea pentru constituirea și funcționarea întreprinderilor private de asigurări.

Termen pentru judecarea apelului lui Samuel Teiler se va fixa la stăruință.

(ss) Tomida, Siliu Rădulescu, I. G. Petrescu.

NOTA. — 1) *Dispozițiunile legilor română și franceză în ce privește competența instanțelor în litigiile ce derivă din contractele de asigurare.* 2) *Măsurile luate de legiuitorul român și francez în ce privește competența sunt generale. Critica ce se face sistemului admis de legiuitorul român.* 3) *Alineatele 2 și 3 a art. 51 din lege cuprind măsuri de favoare pentru asigurați. Motivele introducerii lor.* 4) *Aplicațiunea normelor de procedură prescrise în cele două alineate menționate și în litigiile în curs de judecată, bazate pe contracte de asigurare, anterioare legii.*

1) Legiuitorul din 1930, întocmind legea privitoare la asigurări a căutat să satisfacă un interes general, deoarece măsurile luate de codul comercial devenise insuficiente.

Intre dispozițiunile noi create semnalăm cele prevăzute de art. 51 al legii și care sunt aplicate în deciziunea Curții.

Articolul 51 se referă la competența instanței de a judeca litigiile isvorite din operațiunile de asigurare. După regula pusă de legiuitor competența este lăsată la alegerea asiguratului, fie la sediul principal al întreprinderii, fie la sediul agenției care a emis polița de asigurare.

Iar, mai departe, legiuitorul precizează că atare litigii se vor judeca de urgență și cu precădere, că, hotărîrea dată în prima instanță va fi cu execuție provizorie, iar apelul societății de asigurare în contra acestei hotărîri pentru a fi valabil va fi însoțit de recipisa Casei de depuneri, prin care se dovedește depunerea sumei la care societatea de asigurare a fost condamnată.

Numai după câteva zile dela promulgarea legii române asupra asigurărilor, s'a promulgat la 17 Iulie 1930 și legea franceză asupra contractului de asigurare, cu dispozițiuni mult mai complete.

După art. 3 al legii franceze în instanțele relative la fixarea și reglementarea și indemnitaților pârâtului, asigurator sau asigurat, va fi chemat la tribunalul domiciliului asiguratului, în orice fel de asigurare, afară de cele privitoare la imobile sau mobile prin natură, în care caz pârâtul va fi chemat la tribunalul situațiunei obiectelor asigurate.

Totuși, când este vorba de asigurări contra accidentelor de orice natură, asiguratul va putea chema pe asigurator înaintea tribunalului locului unde s'a produs faptul dăunător.

Am reproduș ambele texte român și francez pentru ca din comparațiunea lor să putem mai bine lămurii situațiunea creată de legiuitorul român, ale cărui măsuri legislative sunt aspru criticate de către d. Grigorov, într'o documentată monografie, privitoare la inovațiunile aduse în materia asigurărilor (1).

2, Referindu-ne, în primul loc la competență, observăm că măsura luată de legea română ca numai asiguratul să fie în drept a culege competența instanței ce-l va judeca, creează dificultate pentru asigurator, dacă în cursul contractului ar avea de intentat acțiune contra asiguratului. Cu drept cuvânt, spune d. Grigorov, că legiuitorul ar fi trebuit să adauge în textul citat ca asiguratul să fie obligat ca încă din momentul încheierii contractului de asigurare să facă alegerea competenței. Cum, spune d-sa, asupra acțiunilor asiguratorului tot asiguratul are să aleagă

1. G. Grigorov, Considerațiuni critice asupra legii asigurărilor din 1930, în Anuarul Asociației pentru știința asigurărilor din 1930; București, 1931.

competența și cum este imposibil să poți cere asiguratul, atunci când voești să-i intentezi acțiune, ca să se pronunțe unde s'o îndrepti, este logic să fixezi aceasta dela început, atunci când nici un nor nu întuneacă orizontul raporturilor între părți".

În ce privește competența, legiuitorul francez este mai favorabil asiguratului, întrucât în mod general o fixează pentru ambele părți, asigurat și asigurător, la domiciliul celui dintâi, cu excepțiune în materie de imobile și mobile prin natura lor.

Din termenii categorici ai articolului 51 din legea română, rezultă că competența determinată prin zisul text se întinde la orice contestațiuni isvorâte din contractul de asigurare, fără nici o derogare. Orice litigiu ce se poate ivi între părți privitor la întinderea, executarea sau anularea convențiunii va fi guvernat de zisa măsură legală.

Legiuitorul român nu prevede o competență specială în contestațiuni privitoare la asigurări contra accidentelor așa precum o stabilește legiuitorul francez. Astfel și în caz de accidente, articolul 51 este aplicabil.

3) Aliniatele 2 și 3 ale articolului 51 se referă la modul de judecată: urgența, precăderea și depunerea sumei în apel, de către întreprinderea de asigurare, condamnată la prima instanță. În ce privește ultima îndatorire de depunerea sumei d-l Grigorov socoate sistemul legal ca operă negativă, întrucât s'a legiferat cu înlăturarea oricărui echilibru și fără preocupare de consecințe. „Legiuitorul, adaugă d-sa, n'a prevăzut măcar că, prin introducerea apelului, odată cu consemnarea sumei se suspendă și executarea. Dar dacă — necerându-se sau neobținându-se suspendarea executării — Curtea admite apelul asiguratorului, respingând acțiunea asiguratului, cine mai despăgubește pe cel dintâi de sumele ce a plătit prin executarea celui din urmă, dacă acesta devenind ulterior insolubil, nu mai poate restitui sumele încasate? Contra cui are atunci asiguratorul acțiune în repetițiune?” (2)

Noi credem că măsurile de rigoare luate de legiuitorul nostru contra întreprinderilor de asigurare au fost pornite din cauză că uneori ele au căutat în litigii să întârzie, prin felurite excepțiuni dilatorii, plata indemnitațiilor, provocând spirit de ostilitate, care în realitate se observă în dispozițiunile noiei legi. Aliniatele 2 și 3 de care ne ocupăm, nu erau prevăzute în proiectul ministerial, și au fost introduse la Camera de Comisiunea legislativă.

4) Jurnalul Curții din 22 Februarie curent, face aplicațiunea al. 3 al articolului 51 privitoare la consemnarea sumei în apel de către întreprinderea de asigurare, condamnată la prima instanță, chiar în litigiile în curs de judecată, și bazate pe contracte de asigurare anterioare legii (3).

Se susține de Curte ca argument în stabilirea tezei sale, că articolul 51 prevede norme de procedură de urmat în rezolvarea proceselor isvorâte dintr'un contract de asigurare și ca atare, zisele norme, sunt aplicabile tuturor proceselor în curs de judecată.

Spre a preveni dificultățile la care poate să dea loc înlocuirea unei legislațiuni alteia, legiuitorul determină uneori el însuși, prin dispozițiuni speciale, tranzitorii, influența promulgării legii noi asupra legii vechi. În acest sens legea asigurărilor, prin art. 97, prescrie anume care articole din lege se aplică și contractelor de asigurare în ființă la publicarea legii.

Este adevărat că în dispoziția aceasta transitorie a art. 97 nu este menționat și art. 51, ca aplicabil contractelor ce au avut loc anterior legii, dar Curtea găsește că nici nu era nevoie să fie trecut, căci în zisul articol se prescriu norme de procedură aplicabile tuturor proceselor în curs de judecată, fără o dispoziție categorică a legii.

Socotim că din acest punct de vedere Curtea a aplicat adevărata teorie, după care dacă este vorba de forme de procedură, legea în vigoare în momentul în care ele se îndeplinesc, trebuie întotdeauna să fie observată. Principiul neretroactivității legilor nu poate fi întins și asupra formelor de procedură. El se aplică la fondul dreptului. Toți autorii și jurisprudența sunt de acord că dacă principiului neretroactivității i se poate opune un drept câștigat, niciodată părțile nu pot avea un atare drept în privința formelor, pe care legea le crează în interes public.

DIMITRIE G. MAXIM,
Fost președinte la Curtea de Apel

TRIBUNALUL JUDEȚULUI ISMAIL

Audiența dela 6 Noembrie 1929

Președenția D-lui M. PARASCH VESCU, J. d. Preș.
*Alexandru Titorov cu Maria Titorov, Prefectul Jud. Ismail
și Lt. Col. Traian Frunzescu*

Poprire, Validare. Până în ce moment poate interveni un nou creditor popritor. Rămânerea sentinței de validare definitivă, indiferent dacă a doua poprire să fi fost anterioară rămânerei definitive a primei art. 462 pr. civ.

Notificarea cesiunii debitorului. Terțiu intervenient. Interes rezultând din prejudiciul substituției creditorului. Art. 1393 c. civ.

1. Dacă există mai multe popriri făcute pe aceeași sumă, efectuată până la rămânerea definitivă a sentinței de validare, această sumă se va distribui între toți creditorii ce au poprit în proporție cu creianța fiecăruia, indiferent dacă ceilalți creditorii popritori și-au validat popririle lor după sau înainte de rămânerea definitivă

cat al. 2 al art. 51 adică măsura urgenței și a precăderii în același mod chiar proceselor în curs de judecată referitoare la contracte de asigurare ce au avut loc înainte de promulgarea legii.

2) Grigorov, op. cit. pag. 26.

3) Prin jurnalul din 15 Aug. 1931 aceeași Curte a apli-

a uneia din sentințele de validare, fiind suficient ca poprirea să fi fost efectuată înainte de acest termen.

2. Excepțiunea de nulitate prevăzută de art. 1393 c. civ. a lipsei de notificare a cesiunii debitorului fiind o nulitate de procedură trebuie ridicată în limine litis și nu poate fi ridicată decât de terți cari au un interes vădit cum sunt debitorul cedat, reprezentanții cedentului cu titlu particular, creditorii gagști ai creianței și creditorii chirografari ai cedentului și nu poate fi ridicată de terți neprejudiciați direct prin cesiune.

Tribunalul,

Asupra petiției înregistrate la No. 28.114 din 929 făcută de d-l Alexandru Titorov din Ismail str. Colonel Nedeau No. 44 prin care cere a se valida poprirea efectuată de către Corpul de Portări de pe lângă Tribunalul Ismail prin procesul verbal din 16 Octombrie 1929, în mâinile terțiului poprit Prefectura jud. Ismail prin reprezentantul său legal până la concurența sumei de 463.000 lei și procentele convenite, valoarea unui act de ipotecă încheiat la 12 Iunie 1928 între Banca Românească sucursala Ismail și d-na Maria Titorov, autentic la No. 64 din 928 și transcris la No. 2 din 928, cesionat petiționarului prin contractul de cesiune autentic la No. 723 din 21 August 1928, menționat la 24 August 1929 în registrul de transcripțiuni suma pe care terțiul poprit o are de plătit debitoarei Maria Titorov din Ismail din prețul unui imobil vândut de debitoar sus numitei Prefecturii de județ; cum și de a fi obligat terțiul poprit ca din suma ce urmează a plăti debitoarei Maria Titorov să achite petiționarului d-lui Alexandru Titorov suma de 463.000 lei declarată poprită, cu procentele convenite și pe care suma petiționarului o are de primit de la debitoarea d-na Maria Titorov în baza actului de ipotecă cesionat.

Având în vedere și cererea de intervenție făcută prin petiția înregistrată la No. 29.212 din 21 Octombrie 1929 de către d-l Lt. Colonel Frunzescu Traian din Ismail str. Eminescu No. 17, la cererea de poprire a d-lui Alexandru Titorov prin care se opune la validitatea poprirei efectuate prin procesul-verbal din 16 Octomb. 1929 întrucât creanța d-lui Al. Titorov nu poate fi primită a fi validată ca fiind posteroară, fictivă și formală adăogând să fie introdusă în cauză și creditoarea cedentă Banca Românească sucursala Ismail prin reprezentantul său legal.

Având în vedere actele și lucrările din dosar desbaterile orale din ședința dela 29 Octombrie 1929 consemnate în jurnalul respectiv și concluziunile scrise depuse de părți.

Având în vedere că potrivit dispozițiilor art. 455 sq. pr. civ. orice creditor va putea pe baza de titluri executorii, să urmărească și să poprească, pentru sumele cuprinse în titlul său, sumele sau efectele datorite datornicului său de către un al treilea.

Având în vedere că petiționarul în dovedirea pretențiilor sale a depus la dosar 1) actul de ipotecă învestit cu formula executorie intervenit între Banca Românească sucursala Ismail și Milan Titorov prin care se ipotecează imobilul din Bolgrad str. Târgul Nou colț cu strada Morilor pentru garantarea creditului de scont pentru cari s'a semnat cambii de către debitorul Milan Titorov solidar cu Maria Titorov debitorul cedat; 2) actul de cesiune intervenit între Banca Românească sucursala Ismail și Al. Titorov, petiționarul popritor în valoare de lei 463.000 prin care se constată că petiționarul în virtutea acestui titlu executoriu substituindu-se în drepturile creditoarei Banca Românească sucursala Ismail are de primit suma din actul de cesiune dela Maria Titorov debitoarea poprită.

Având în vedere că din interogatorul luat terțiului poprit Prefectura jud. Ismail prin reprezentantul ei legal substituit prin d-l avocat F. Golub cu delegația No. 20.616 din 28 Octombrie 1929 se constată că în mâinile lui se găsește suma de lei 611.670 ce are de primit Maria Titorov, debitorul cedat, din prețul vânzării unui imobil în Ismail Bulevardul Maria No. 103, su-

mă care a fost poprită deja din procesul verbal din 8 August 1929 de către intervenient d-l Lt. Colonel Frunzescu.

Considerând că pe aceeași sumă de bani existând două popriri urmează a vedea dacă conform principiului egalității creditorilor stabilit de art. 1719 c. civ. urmează a veni în concurs ambii popritori și deci până în ce moment se pot face popriri spre a putea veni în concurs creditorii popritori în baza art. 462 pr. civ.

Având în vedere că în conformitate cu art. 461 pr. civ. dacă sunt mai multe popriri din partea mai multor creditori ai aceluiaș datornic și pe aceeaș valoare a celui de al treilea la aceeaș instanță se vor judeca prin o singură hotărâre, trebuie însă ca toate poprirea să aibă caracterul executor, căci nu se poate conexe o poprire cu caracter executor cu o poprire cu caracter conservator (D. Negulescu, Teoria poprirei nota 2, pag. 146).

Considerând însă că în conformitate cu art. 462 orice creditor al datornicului urmărit va putea interveni la judecata de poprire prin o simplă cerere, până nu s'a dat o sentință definitivă asupra validării și deci s'ar părea că ar exista o antinomie dintre art. 461 și 462 pr. civ. primul prevăzând obligațiunea pentru judecător de a conexe poprirea și al doilea articol prevăzând facultatea pentru un nou creditor de a interveni printr'o simplă cerere până ce nu s'a dat o sentință definitivă asupra validării; în realitate această antinomie este numai aparentă de carece art. 462 este singurul care fixează concursul creditorilor, respingând numai pe acei cari fac o simplă cerere, adică înființează o poprire, după ce s'a obținut de un alt creditor o hotărâre definitivă de validare, pe când art. 461 pr. civ. nu vede decât modul după care se vor judeca poprirea pentru înlesnirea și a judecăței și a terțiului poprit. (Pr. civ. adn. Dam, pag. 670 speța 9).

Considerând că efectul hotărârei de validare nefiind acela de a atribui suma poprită în mod exclusiv creditorilor popritori care au obținut cei dintâi validarea, aceștia vor veni în concurență cu ceilalți creditori cari au făcut poprirea în termen util, adică înainte ca hotărârea de validare să fi rămas definitivă în favoarea primului creditor căci creditorii care au făcut deja popriri în mâna terțiului, înainte ca sentința de validare să rămână definitivă, se pot valida chiar în urmă fără să fi intervenit în instanța primei validări (D. Negulescu, Teoria poprirei, pag. 137 sq.).

Considerând că aceasta este concepțiunea despre natura și efectele poprirei pe care o consfințește legiuitorul în art. 462 pr. civ., după cum reese din expunerea de motive, cu ocaziunea reformei legii de procedură civilă în 1900 când Ministrul Justiției după vremuri, autorul proiectului devenit în urmă legea de procedura actuală în vigoare, arată concepțiunea pe care a înțeles s'o consfințească în proiectul său; „în interesul înlesnirii transacțiilor și al siguranței creditorilor popritori deligenți, am mânginit dreptul creditorilor datornicului urmărit de a interveni la judecata de poprire până la definitivă sentință asupra validării. Efectul hotărârei de validare fiind un transport judiciar, în folosul popritorului, adică înlocuirea datornicului, nu se mai poate concepe intervenția creditorului acestuia, după ce el a fost înlocuit cu o altă persoană, ce a rămas condamnată în urma pronunțării hotărârei de validare. N'am admis prin urmare, sistemul radical al codului Sard, că primul creditor e totdeauna cel dintâi plătit. Am respins acest sistem „prior tempore potior iure” căci privilegiul îl dă natura creanței iar nu ceasul urmăririi”.

Considerând că cu ocaziunea discuțiunii în Senat art. 462 și 464 din proiect, în urma unei întrebări puse de un domn senator, Ministrul Justiției a dat următoarele lămuriri în ce privește aceste două texte: „nu am admis ideea din codul Sard că popritorul dobândește un privilegiu, nu am admis nici ideea care domnește în practică și care se trage din legislațiunea franceză, că poprirea să poate face până când terțiul poprit se liberează în mod definitiv. Am admis o soluțiune mixtă: cât

timp poprirea nu este validată, este o instanță deschisă și până atunci orice creditor poate să vină să facă alte popriri în mâna terțiului, îndată însă ce s'a validat poprirea și hotărârea de validare a rămas definitivă, s'a operat o novațiune de debitor, terțiul poprit devine debitorul personal al primului popritor, ceilalți creditori ai datornicului primitiv care ar veni să urmărească pe poprit, după validarea primei popriri, li se aplică principiul *jura vigilantibus*. Iată ce înseamnă dispozițiunea art. 462. Ce înseamnă acum art. 464? Înseamnă că dacă mai mulți creditori au poprit, conform art. 462, aceiași sumă în mâna celui de al treilea, această sumă se va distribui între creditorii ce au poprit, în proporție cu creanța fiecăruia.

Că această concepțiune este împărtășită de Suprema noastră Curte când decide că orice creditor al datornicului urmărit poate face poprire în mod valabil pe aceeași valoare deținută de terțiul poprit deja, pe cât timp hotărârea de validare dată asupra popririi anterioare nu este rămasă definitivă. Îndată însă ce s'a validat o poprire și hotărârea de validare a rămas definitivă, nu se mai poate efectua și validă o altă poprire, ceia rezultă neîndoios atât din termenii întrebunțați de legiuitor: „până ce nu s'a dat o sentință definitivă asupra validărei” cât și din desb. parl. ce au avut loc cu ocaziunea discuțiunii asupra art. 462 pr. civ. precum și din considerațiunea de drept că până în momentul când hotărârea rămâne definitivă cel de al 5-lea este încă în posesiunea bunurilor poprite, pe care nu le poate plăti sau plăti creditorilor, căroră s'au atribuit prin sentință și prin urmare ele aflându-se tot în mâna lui, popririle ce s'ar mai face sunt valabile și ca atare pot face obiectul a noui sentințe de validare (Cas. I 28 Mai 1903 B. p. 709) și trimiterile în D. Negulescu, Teoria popririi, nota pag. 140; Cas. II, 5 Nombrie 1904 B. p. 1675; Cas. II, 26 Mai 1909 Dr. 57 din 909; Cas. II, 2 Martie 1910 Dr. 36 din 1910; Cas. II, 28 Iunie 1926 P. R. pag. 200 pt. I din 1927; vezi și Dan pr. civ. adm. spețele 11, 13 sub art. 462).

Considerând în fine că această concepție rezultă și din explicațiile doctrinei: „există însă un principiu de drept cert în legislația noastră, anume că după dispozițiile precise ale art. 462 pr. civ. și explicațiile date de d-l Dissescu, Ministrul Justiției care e autorul modificărilor aduse vechiului cod de pr. civ. primul popritor nu are nici un privilegiu asupra sumei poprite; căci privilegiul îl dă natura creanței iar nu timpul când s'a făcut poprirea” urmează deci ca consecință, că dacă intervin, înainte ca hotărârea de validare să devină definitivă, alți creditori popritori, el, primul popritor, suferă concurența acestora, deci își poate vedea micșorată suma la care are dreptul din creanța de el poprită (Ion N. Stambulescu Procuror General la Curtea de Casație P. R. P. I pag. 3 din 928).

Considerând că de aceeași părere este și d-l D. Negulescu, Teoria Popririi pag. 140 când spune: „rămânerea definitivă a unei sentințe de validare nu dă creditorului popritor un drept exclusiv asupra sumei, el va veni în concurs cu creditorii ce făcuse popriri înainte de rămânerea definitivă a primei hotărâri de validare chiar dacă se vor validă în urmă; cu alte cuvinte, creditorii, care au făcut deja popriri în mâna terțiului, înainte ca sentința de validare să rămână definitivă, se pot validă chiar în urmă fără să fi intervenit în instanța de validare”.

Considerând că d-l A. Cerban susține deasemenea că: trei principii constituie trăsăturile esențiale ale popririi astfel cum este organizată în legislațiunea noastră a) poprirea până în momentul când intervine o hotărâre definitivă de validare, are caracterul unei măsuri de conservare; b) înființarea popririi are de efect să lovească de o indisponibilitate totală și relativă creanța poprită; c) creanța poprită desi lovită de indisponibilitate continuă a face parte din patrimoniul debitorului poprit care intervine la judecata de poprire conform art. 462 vine în concurență cu ceilalți creditori popritori anteriori, dacă intervenția lui a avut loc înainte de a se fi dat o sentință definitivă de validare” (P. R. p. I pag. 200 sq. din 1927).

Considerând prin urmare că toate hotărârile de validare sunt lucru judecat în privința intrării debitului terțiului poprit în patrimoniul debitorului principal și confirmării sechestrului pus de creditor pe sumă, ele, ori care ar fi dispozitivul, crează dreptul de concurență cu toți creditorii popritori până în momentul rămânerei definitive a sentinței de validare și numai în mod excepțional aceste sentințe crează un drept exclusiv, când alte popriri, — împrejurări streine sentinței, nu survin, — și aceasta în baza art. 462 iar nu a lucrului judecat.

Că odată existența datoriei terțiului către debitorul principal constatată cum și că această creanță face parte din patrimoniul debitorului principal și confirmarea sechestrului asupra sumei datorite, care formează patrimoniul comun al tuturor creditorilor popritori, dreptul exclusiv asupra sumei însă nu naște pentru un creditor popritor din chiar sentința de validare sau condamnare a terțiului, el naște din art. 462 pr. civ. care dă acest efect de exclusivitate rămânerei definitive a sentinței, numai în neexistența altor popriri și-i refuză în caz contrar.

Că Garsonnet de asemenea de acord cu întreagă doctrina franceză recunoaște că sentința de validare crează creditorului popritor prin rămânerea ei definitivă un adevărat privilegiu cu condiție între altele că acest privilegiu să nu aducă atingere drepturilor câștigate, și se înțelege prin drepturile câștigate nu numai cele ale altor popritori anteriori sentinței de validare, validăți sau nu înainte de sentință, dar chiar acelor cari... (Garsonnet III 627 p. 800).

Că deci nu fiecare hotărâre constituie un lucru judecat asupra condamnărilor din ele, ci suma poprită se distribue proporțional între creditorii care au urmărit în timp util după cum rezultă din combinația art. 459, 461, 462 pr. civ. și 1718 1719 ccd. civ. neputându-se derogă la principiul egalității creditorilor, fără o dispoziție expresă de lege.

Având în vedere că de altfel intervenientul este creditor ipotecar, creanța lui fiindu-i garantată prin luarea unei inscripții ipotecare asupra unui teren de cultură pe teritoriul orașului Bolgrad în suprafață de una sută hectare între comuna Calceava județul Cetatea Albă, Băneasă și Ștefan și Dumitru Jeleascu cu toate îmbunătățirile ce sunt și se vor mai face, cum însă în actul de ipotecă este prevăzută clauza că debitoarea răspunde nu numai cu averea ipotecată ci și cu orice altă avere a sa mobilă sau imobilă pe care creditorul o va putea urmări, a preferat să se îmbrace mai întâi în ultima calitate de creditor chirografar urmărind o altă avere mobilă a debitoarei, adică suma poprită, și situațiunea sa de creditor chirografar îl supune în mod inevitabil la toate fluctuațiunile de consistență și de valoare a patrimoniului debitorului său și legea egalității creditorilor chirografari îi impune concursul celorlalți creditori asupra bunurilor debitorului comun (Colmet de Santerre VII nr. 137 bis, XI p. 190 citat de A. Cerban în P. R. 1927 p. I pag. 203), ceia ce nu s'ar fi putut întâmpla dacă ar fi urmărit conform actului de ipotecă întâi imobilul ipotecat.

Considerând însă că prin aplicarea principiilor de drept comun creditorul popritor ar fi în drept să intenteze acțiunea nauilană pe temeiul art. 975 c. civ. în cazul când ar pretinde și ar vrea să dovedească că debitorul poprit ar fi contractat o nouă datorie sau ar fi cedat creanța poprită, numai în fraudă creditorului popritor pentru a reduce partea acestuia din valoarea creanței poprite.

Că astfel fiind urmează să examinăm motivele din cererea de intervenție.

Având în vedere că creanța Băncii Românești sucursala Ismail este săvârșită la 12 Iunie 1928 deci anterioară creanței intervenientului a cărei creanță e din 11 Octombrie 1928, astfel nu poate susține intervenientul că s'a contractat o nouă datorie pentru a i se reduce partea, deci creanța Băncii Românești fiind o creanță anterioară celei a intervenientului susținerea intervenientului că această creanță este posterioară, fictivă și formală e inexactă în fapt, nefiind posterioară, și nefondata pentru că nu s'ar putea susține că la 12 Iunie 1928 atunci

când Banca a contractat cu soțul debitoarei a făcut-o formal în vederea unei noi contractări a debitoarei cu intervenientul care a avut loc cu mult mai târziu în 11 Octombrie 1928 când nu există nici un indiciu că Banca Românească a prevăzut sau a putut să prevadă viitoarea existență a celeilalte creanțe săvârșite ulterior.

Că susținerea intervenientului că s'ar fi cedat creanța în baza căreia se cere validarea poprirei în mod fictiv numai în fraudă lui, a intervenientului, pentru a-i reduce partea acestuia din valcarea creanței poprite, nu este întemeiată pe absolut nici o dovadă și numai simpla considerațiune că cesionarul Alexandru Titorov substituit Băncii Românești în drepturile pe care le avea aceasta asupra actului de ipotecă cedat este fiul debitoarei poprite, atunci când cu nimic nu se face dovada și nici nu se cere să se facă dovadă că între creditoarea Banca Românească, debitoarea poprită și cesionarul reclamant ar fi existat acest concert fraudulos care a avut de consecință a-l prejudicia, nu poate forma convingerea despre fictivitatea acestei creanțe și deci întrucât pe baza ei s'a intervenit în timp util nu se poate înlătura dela concurs pentru împărțirea sumei poprite.

În ce privește obiecțiunea lipsei de notificare către debitorul cedat a cesiunii.

Având în vedere că într'adevăr conform art. 1393 c. civ. cesionarul nu poate opune dreptul său la o a treia persoană decât după ce a notificat debitorului cesiunea. Acelaș efect va avea acceptațiunea cesiunii făcute de debitor într'un act autentic.

Considerând că lipsa de notificare a cesiunii debitorului constituind o nulitate de procedură și nefiind de esența cesiunii, conform art. 111 pr. civ. trebuie propusă înainte de orice apărare asupra fondului, adică trebuie încă dela început să se constate calitatea și drepturile cesionarului de a reprezenta pe cedent. Această nulitate invocată tardiv, după desbaterile fondului presupune renunțarea de a o mai invoca și nu se mai poate reveni asupra ei.

Având în vedere de altfel că chiar dacă am considera-o ridicată această nulitate în termen util cesiunea este valabilă înșe cesionar și cedent prin simplul consimțământ al părților și se produce între părți toate efectele, dar cesionarul nu poate opune dreptul său la o a treia persoană între cari se consideră pe lângă debitorul cedat și toate acele persoane cărora cesiunea le aduce un prejudiciu, decât după ce a notificat debitorului cesiunea sau după ce acesta va fi acceptat-o într'un act autentic, căci această notificare nu este prevăzută ca o formalitate substanțială, pentru validitatea cesiunii, ci numai ca o protecțiune pentru interesele terților.

Considerând că prin terții se înțeleg toți acei cari n'au fost parte la cesiune și care au un interes legitim a o cunoaște și a o constata, astfel sunt debitorul cedat, reprezentanții cedentului cu titlu particular, cari au dobândit drepturi asupra creanței acordate, creditorii cărora această creanță a fost constituită gaj și creditorii chirografari ai cedentului cari având drept siguranță toate bunurile debitorului lor, mobile și imobile, pot cât timp cedentul sau cesionarul n'a făcut ca dreptul ce rezultă din cesiune să fie opozabil terților, să considere creanța ca făcând încă parte din patrimoniul debitorului lor și să o urmărească pe cale de poprire (Cas. II 93 din 924 P. R. III, 84 din 924).

Considerând că dispozițiunea prescrisă de art. 1393 c. civ. în scopul de a garantă pe debitorul cesionat, precum și pe terții interesați (alți cesionari ai creanței sau creditorii amanetari ai cedentului) nefiind de ordine publică, părțile pot să deroage dela dânsa, debitorul consimțind a accepta de mai înainte, ca singur proprietar al creanței, pe acela care i-o va înfățișa pe buna credință, fără a pretinde altă formalitate decât prezentarea prin tradiție, ca și proprietatea oricărui lucru mobil în genere (Hamangiu-Georgian Civil adn. art. 1393 No. 25).

Considerând că debitorul poate să opună lipsa notificării ce-

sionii numai atunci când are un interes legitim, adică justifică că dela cesiune a plătit sau a intervenit un al mod de stingerea obligațiunei între dânsul, cedatul și între cedent; ori debitoarea în speță nu aduce absolut nici o obiecțiune în ce privește lipsa de notificare, înseamnă că nu a plătit și deci nu avea nici un interes legitim de a se prevala de nulitatea prevăzută de art. 1393 C. civ.

Considerând că intervenientul nefăcând parte din nici una din categoriile celor de al treilea menționați mai sus cari ar avea vre-un interes legitim a se prevala de această nulitate dată a consideră obiecțiunea lipsei de notificare pe lângă că e invocată tardiv dar și lipsită de prejudiciu, căci ce prejudiciu poate există pentru intervenient dacă cu creanța Băncii Românești se înscrie la poprire Banca sau creditorul popritor Alexandru Titorov sau oricare alt cesionar, când pentru intervenient situația ar fi fost absolut aceeași.

În ce privește obiecțiunea că suma de 5.800.000 lei pe care debitoarea poprită urmă să o primească dela terțiul poprit fiind lovită de o indisponibilitate încă de la 19 Iulie 1929 poprirea făcută de creditorul popritor Alexandru Titorov rămâne fără obiect, căci Banca Românească și-a încasat suma dela debitorul poprită în mod deghizat.

Având în vedere că unul din efectele poprirei este indisponibilitatea totală și relativă a creanței poprite, principiu de altfel comun oricărei urmăriri mobiliare sau imobiliare, ca o consecință logică a principiului că în legislațiunea noastră creditorul popritor vine în concurs cu toți ceilalți creditori popritori care ar interveni posterior până la rămânerea definitivă a sentinței de validare, căci dacă s'ar fi recunoscut debitorului popritor un drept exclusiv asupra sumei poprite ar fi fost admisibil sistemul indisponibilității parțiale.

Considerând însă că în acelaș timp această indisponibilitate este relativă în sensul că nu profită decât creditorului care a făcut poprirea și că în lipsa unui text expres de lege sau principiu formal de drept care să hotărască, faptul că întreaga sumă aflată în mâinile terțiului poprit devine indisponibilă, oricât de mică ar fi creanța sau pretenția primului popritor, adică oricât de mică ar fi suma, până la concurența căreia s'a făcut poprirea, creditorii popritori cari au intervenit când restul creanței peste suma poprită a fost achitat de terțiul poprit, afară de cazul de fraudă, nu au nici un just motiv de a face răspunzător pe terțiul poprit ca unii ce au intervenit prea târziu.

Considerând însă că indisponibilitatea creată prin efectul poprirei nu dă naștere unui privilegiu în favoarea creditorului popritor nici nu face să înceteze dreptul de proprietate a debitorului asupra creanței poprite, continuă a fi gajul comun al creditorilor debitoarei poprite, astfel că întrucât se plătiese restul creanței nu putea veni în concurs Alexandru Titorov decât numai la suma rămasă indisponibilă poprită de intervenient.

Că prin urmare nu poate fi considerată ca lipsita de obiect poprirea creditorului popritor Alexandru Titorov când prima poprire a intervenientului nu-i dă nici un privilegiu asupra sumei poprite, ci ea fiind gajul comun al tuturor creditorilor cari au acționat în timp util, urmează să fie validată poprirea creditorului Alexandru Titorov spre a veni în concurs la această sumă rămasă, împreună cu intervenientul, prim creditor popritor.

Că în ce privește susținerea că Banca Românească și-a încasat suma de la debitoarea poprită în mod deghizat fiind o simplă alegațiune nesprijinită pe nici o dovadă legitimă, cată a fi înlăturată ca atare.

În ce privește cererea Băncii Românești de a fi scoasă din cauză prin faptul cesiunii.

Având în vedere că cedenta Banca Românească sucursala Ismail a cesionat drepturile din creanța asupra debitorului poprite creditorul popritor Alexandru Titorov fără nici o rezervă și deci s'a desbrăcat de calitatea de creditor trecând-o asupra creditorului popritor Alexandru Titorov și astfel neavând nici o legătură juridică cu părțile din proces în afară de îndatorirea

prevăzută de art. 1392 față de cesionar de a răspunde de existența valabilă a creanței în folosul său în momentul vânzării urmează a fi scoasă din cauză.

Văzând și disp. art. 461, 462, 464, 111 pr. c. 1718, 1719, 1393 cod. civ.

Pentru aceste motive redactate de Mircea Paraschivescu Judecător de ședință cu grad de Președinte de Tribunal, admite cererea etc.

(ss) *Mircea Paraschivescu, Gheorghe Dima.*

A apărut în Edit. „Curierul Judiciar“:

Interesantul studiu de drept român și comparat intitulat INZESTRĂRILE PĂRINTEȘTI, OBLIGAȚIUNI NATURALE da orit distinsului nostru colaborator D-l *George P. Docan*, Consilier la curtea de apel din București. În depozit la toate librăriile Lei 50.

A apărut:

LEGALITATE ȘI DREPTATE, CUNOAȘTEREA DREPTULUI, SIGURANȚA DREPTULUI, conferințe ținute la Radio de D-l *Andrei Rădulescu*, consilier la Curtea de Casație. Prețul 40 lei. De vânzare la „Curierul Judiciar“.

A apărut:

OBSERVAȚIUNI ASUPRA PROECTULUI CODULUI DE PROCEDURĂ PENALĂ, de D-l *Dr. Vintilă Dongoroz*, Conferențiar Universitar. Lei 80.—

A apărut:

CODUL LEGILOR PENALE ROMANE ADNOTATE de D-l *Mihail I. Papadopolu* Judecător de instrucție Trib. Ilfov cuprinzând toate legile și regulamentele cu caracter penal în extenso, toate dispozițiunile penale din celelalte legi, precum și toate convențiile de extradare, cu jurisprudența la zi și trimeteri la doctrină. Prețul 450 lei. De vânzare la „Curierul Judiciar“.

A apărut:

EXAMENUL CRITIC AL NOUEI LEGI A ACTELOR DE STARE CIVILĂ DIN 1928, cu textele legi, în vigoare, ce înlocuiesc abrogatele aricicole 21 - 86, 151 - 161 din cod. civ. român și articolele respective ungare, austriace și ruse, ce au avut ființă în ținuturile unite, de *D. Mitrie G. Maxim*, fost președinte la Curtea de Apel. Se găsește de vânzare la „Curierul Judiciar“. Prețul, 40 lei.

A apărut în Edit. „Curierul Judiciar“:

CARIERA DE AVOCAT *Indrumări* de *George P. Nemetescu, Dr. în drept, avocat*, însoțită de o Prefață apreciatoare a operei de d-l *C. L. Naumescu*, președintele Uniunii avocaților. Prețul 80 lei.

A pârut:

CENTENARAL REGULAMENTULUI ORGANIC AL ȚĂRII ROMANEȘTI, 1 Iulie 1831 - 1 Iulie 1931. Conferință ținută la Radio 1 Iulie 1931 de D-l *Andrei Rădulescu*, Consilier la Inalta Curte de Casație și Justiție Membru al Academiei Române. Prețul lei 25.

TABLA DE MATERII pe 1931, întocmită pe articole de legi și regulamente și pe materii în ordine alfabetică.

Prețul 100 lei, ca și la cele din anii trecuți.

Se servește numai *contra cost* celor ce sunt la coint cu plata abonamentelor.

Costul abonamentului atât la „Curierul Judiciar“ cât și la „Jurisprudența Generală“ a fost redus pentru anul 1932: pentru avocați de la 1400 lei la 800 și pentru magistrați de la 800 la 700 lei.

Rugăm stăruitor plata abonamentelor datorate *direct* la „Curierul Judiciar“, prin mandat poștal, notând pe cotor, plata abonamentului la...

A apărut:

REPRESENTANȚA JUDICIARĂ A SOCIETĂȚILOR ANONIME de *E. Cristoforeanu*, avocat. Prețul 25 lei. De vânzare la „Curierul Judiciar“.

A apărut în Edit. „Curierul Judiciar“:

JUDECĂTORUL SINDIC: I. Atribuțiunile Judecătorului Sindic în Administrațiunea Falimentului. II. Nou Project de lege falimentară, administrația falimentului, despre curator, de *Petru N. Ionescu*, judecător sindic al tribunalului Brăila

Conține 80 pag. Prețul lei 50.

A apărut:

Un studiu complet despre „BUGETELE COMUNALE“, VENITURILE ȘI CHELTUELILE COMUNALE“ de *Romul Gh. Pop*. Doctor în drept, Avocat, Aj. Primar al Municipiului Oradea. Prețul lei 250. De vânzare la „Curierul Judiciar“.

A apărut: DREPT COMERCIAL COMPARAT, vol. II de Prof. M. Hacmann, cuprinzând: *Dreptul Societăților Comerciale. Dreptul Titlurilor de valoare*. Vol. format mare. 886 pagini. Prețul 450 lei.

A apărut: LEGEA AVOCAȚILOR însoțită de Expunerea de motive, Avizul Consiliului Legislativ și Rapoartele de la Cameră și Senat. De vânzare la *Curierul Judiciar*. Prețul 60 lei.

A apărut:

CONVERSIUNEA ȘI ASANAREA DATORIILOR AGRICOLE — *din punct de vedere juridic, economic și financiar*, — URMATĂ DE UN STUDIU CRITIC ASUPRA PROECTELOR PREZENTATE PARLAMENTULUI de d. *CONSTANT GEORGESCU*, Profesor de finanțe la FACULTATEA DE DREPT DIN BUCUREȘTI. 1932. Prețul 100 lei.

Rugăm pe d-nii abonați din provincie a nu aștepta alte invitațiuni, cari sunt costisitoare, sau sosirea în localitate a încasatorilor, și a binevoi să trimită achitarea abonamentului prin mandat poștal, direct la Administrația „Curierul Judiciar“, București, Artei 5, notând pe cotorul mandatului, pentru abonamentul datorat, partida No...